МУЗЫКА

Жалпы орта білім беретін мектептердің 1-сыныбына арналған оқулық

Өзбекстан Республикасы Халыққа білім беру министрлігі баспаға ұсынған

Жаңа басылым

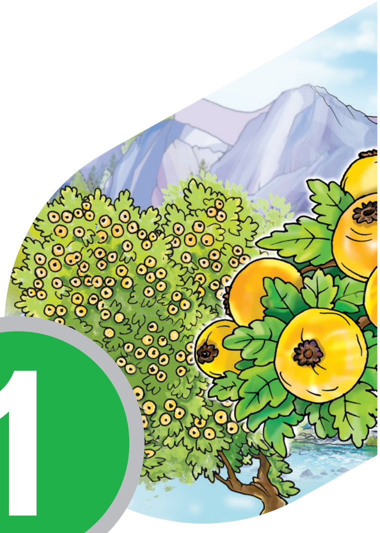

1

ТАШКЕНТ
2021

УУК 78(075)
КБК 74.268.53
85.3я7
М 90

Құрастырушылар:
Надим Нархужаев, Гулнора Ганиева

Пікір жазғандар:
Ш. Ёрматов – Өзбекстан халық әртісі, Өзбекстан мемлекеттік консерваториясының профессоры.
Г. Мансурова – Р. Глиер атындағы Республикалық мамандандырылған музыкалық мектептің хор дирижерлығы бөлімінің басшысы.
Б. Ашуров – Өзбекстан мемлекеттік консерваториясының Ғылыми-педагогикалық кадрлар даярлау бөлімінің басшысы, өнертану ғылымдары бойынша философия докторы (PhD).
Б. Иззатуллаева – Ташкент облысы, Ташкент ауданындағы 29-мектептің музыка мәдениеті пәні оқытушысы.

ШАРТТЫ БЕЛГІЛЕР:

– ата-ананңның және аға-әпкеңнің жәрдемімен үйрен

– тыңдаймыз

– ән шырқаймыз

– музыка сауаттылығы

– жаттығу дәптеріңде орында

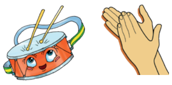 – музыка шығармагерлігі

– сабақтың соңы

Жаттығу дәптері үшін:

– Нүктелерді біріктіріп, пішін мен нота элементтерін жазуды үйрен.

– Пішіндерді нүктелер бойынша сызып, оларды боя.

?! – Пысықтауға арналған тапсырма.

Республикалық мақсатты кітап қоры қаржысы есебінен басылды.

Оригинал макет пен дизайн концепциясын Республикалық білім орталығы жасады.

ISBN 978-9943-7115-0-1
© Республикалық білім орталығы, 2021

І ТАРАУ. БІЗ ҰНАТҚАН КҮЙЛЕР МЕН ӘНДЕР

ҒАЗИЗ БАЛАЛАР!

Музыканың сиқырлы әлеміне басқан алғашқы қадамың құтты болсын! Бұл саяхатта ұстазың сенің ең жақын көмекшің болады. Мүмкін сен өнерпаз болмайтын шығарсың, бірақ музыка әлемімен танысуың өміріңнің одан да қызықты өтуіне көмек береді.

Қолыңдағы оқулық арқылы музыканың алғашқы сабақтарымен танысасың.

Музыка әрдайым серігің болсын!

ӘН АЙТУ ЕРЕЖЕЛЕРІ

Әнді дұрыс орындау үшін оны алдымен мұқият тыңдап алу қажет.

Әнді тұлғанды түзу ұстаған күйде тік тұрып немесе отырып айту керек.

Ән шырқаудан алдын асықпай тыныс ал.

Желкенді көтерме.

Сөз арасында тыныс алма.

Әндегі сөздер анық естілуі үшін дауысты және дауыссыз дыбыстарды дұрыс айту керек.

Ән шырқағанда дауысың жеңіл әрі әдемі естілсін. Дыбыстарды созып айт.

Әнді мәнерлеп, тыңдармандарға жағымды етіп айту керек.

Әнді оқытушының қол әрекеттеріне қарап айтуға үйрен.

А – у деген кезде дыбыс төменнен жоғарыға қарай шығады.

А У О И Е

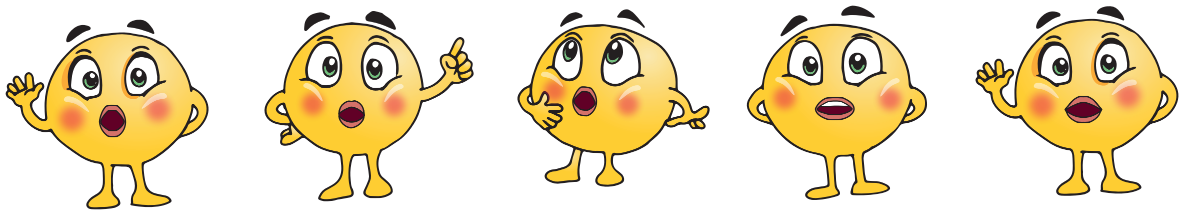

ӨЗБЕКСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МЕМЛЕКЕТТІК ӘНҰРАНЫ

Сөзін жазған *А. Орипов*
Әнін жазған *М. Бурхонов*

ДЫБЫСТАР.
ШУЛЫ ЖӘНЕ МУЗЫКАЛЫҚ ДЫБЫСТАР

Айналамызда сан алуан дыбыстар кездеседі. Олар: шулы және музыкалық дыбыстар.

Шулы дыбыстарға жануарлардың дауысы, жаңбырдың себелеуі, желдің гулегені сияқты дыбыстар мысал болады.

Сондай-ақ, заттардың біріне-бірі үйкеленуінің нәтижесінде пайда болған дыбыстар да “шулы дыбыстар” деп аталады.

Əн шырқалғанда жəне музыкалық аспаптарда ойнағанда пайда болатын дыбыстар “музыкалық дыбыстар” деп аталады.

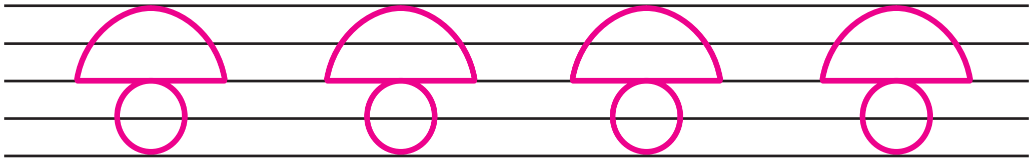

ӘНДІЖАН ПОЛЬКАСЫ

Халық күйі
Н. Нархужаев қайта өңдеген

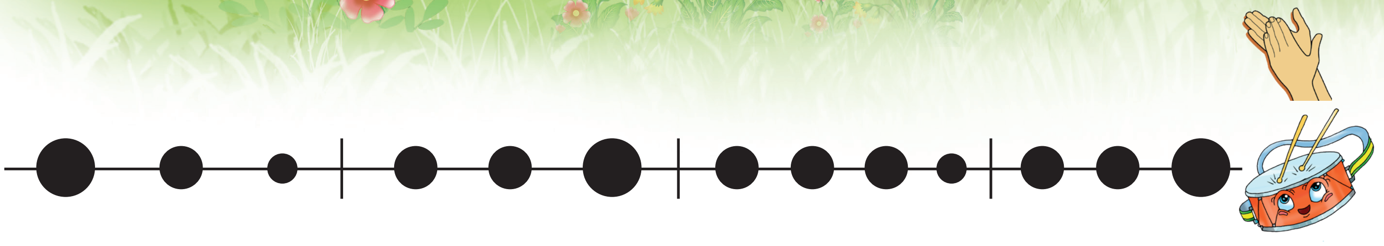

ОТАНЫМ

Сөзін жазған *А. Қалманбетов*
Әнін жазған *К. Қуатбаев*

Отаным – тірегім,
Отаным – жүрегім,
Отаным – жігерім,
Отаным – білерім. } *2 рет*

Отаным – күндерім,
Отаным – үндерім,
Отаным – гүлдерім,
Кеудемде жүр менің! } *2 рет*

Музыкалық және шулы дыбыстарды анықта.

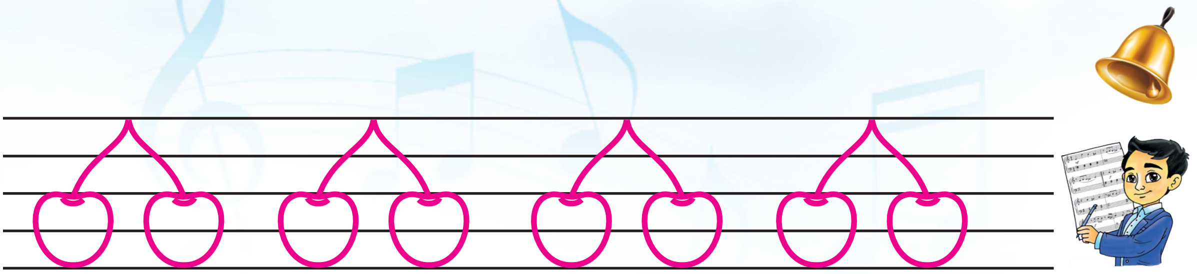

4-сабақ

НОТА ЖОЛЫ ТУРАЛЫ ТҮСІНІК

Музыкалық дыбыстар нотамен жазылады. Ноталар жазылатын бес сызық "НОТА ЖОЛЫ" деп аталады.

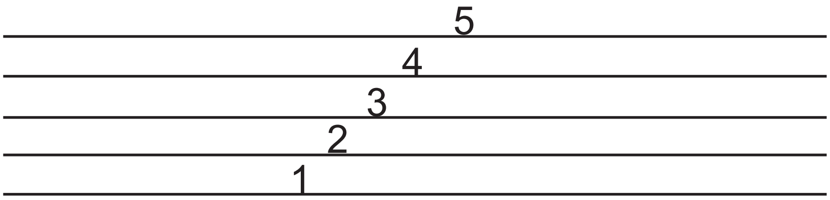

ӘҢГЕЛЕК

Сөзін жазған *М. Қуанышбеков*
Әнін жазған *М. Әубәкіров*

Шуағында көктемнің,
Қауын дәнін еккенмін.
Өзім күтіп баптадым,
Жаздай тыным таппадым.

Қ а й ы р м а с ы :
Пісіп қапты әңгелек
Доптай болып дөңгелеп.

Сап-сары боп сабағы,
Иісі мұрын жарады.
Тілді үйіріп, бал татып,
Қойды бізді тамсантып.

Шеңберлер қайсы сызықта орналасқан?

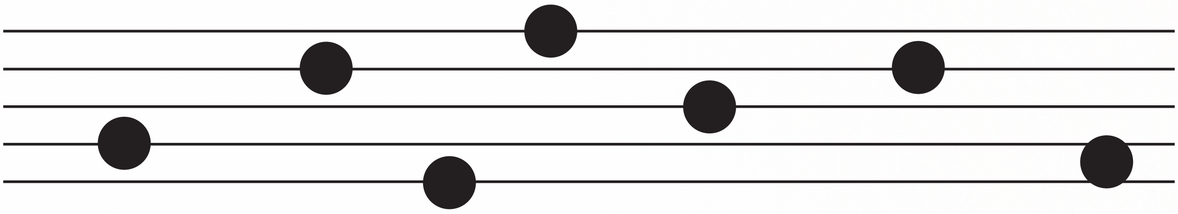

АЙЖАН ҚЫЗ

Халық күйі

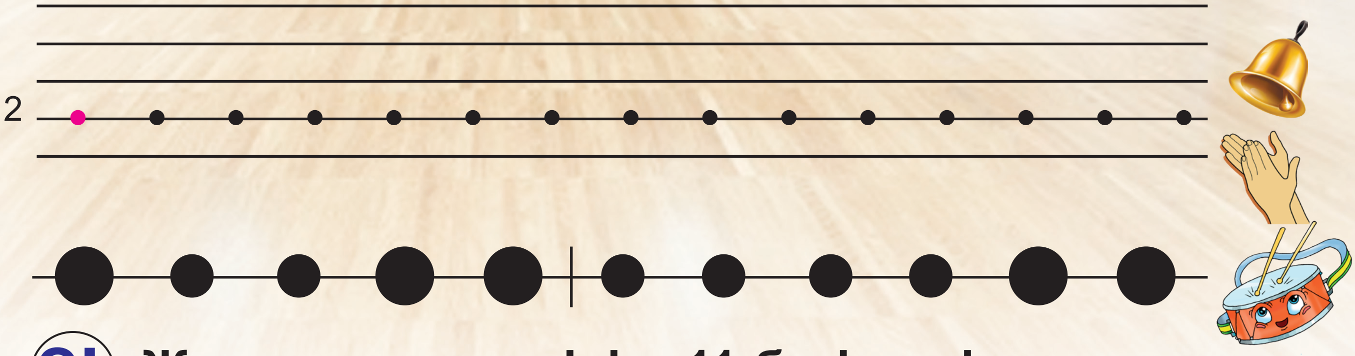

?! **Жаттығу дәптерінің 11-бетіндегі тапсырманы орында.**

БІЗ ҰНАТҚАН КҮЙЛЕР

Күй – дыбыстардан құралған әуен. Музыканың негізі күй болып, ол өзінің сүйкімділігімен біздің назарымызды аудартады.

ДИЛХИРОЖ

Өзбек халық күйі

КҮЗ

Сөзін жазған *И. Сапарбаев*
Әнін жазған *Н. Нархужаев*

Жерде жаңбыр жылтырайды,
Жапырақтар қалтырайды.
Көкте Ай, Күн балқымайды,
Көлде аққу қалқымайды.

Жел тұрудан жалықпайды,
Күн жылытып жарытпайды.
Жапырақтар жерге қарай,
Қалықтайды, қалықтайды.

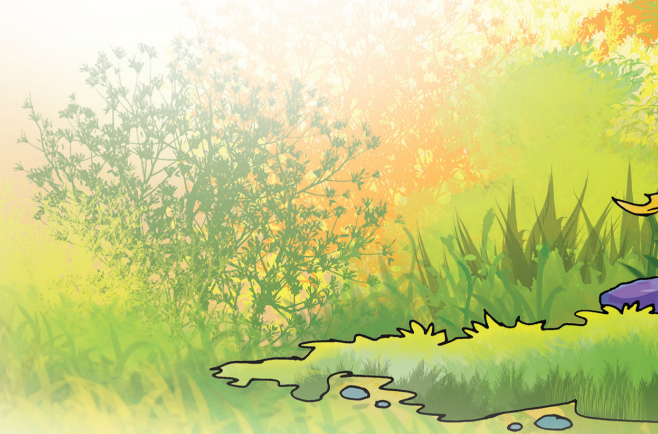

БІЗ ҰНАТҚАН ӘНДЕР

Күйге салынған өлең “ән” деп аталады.

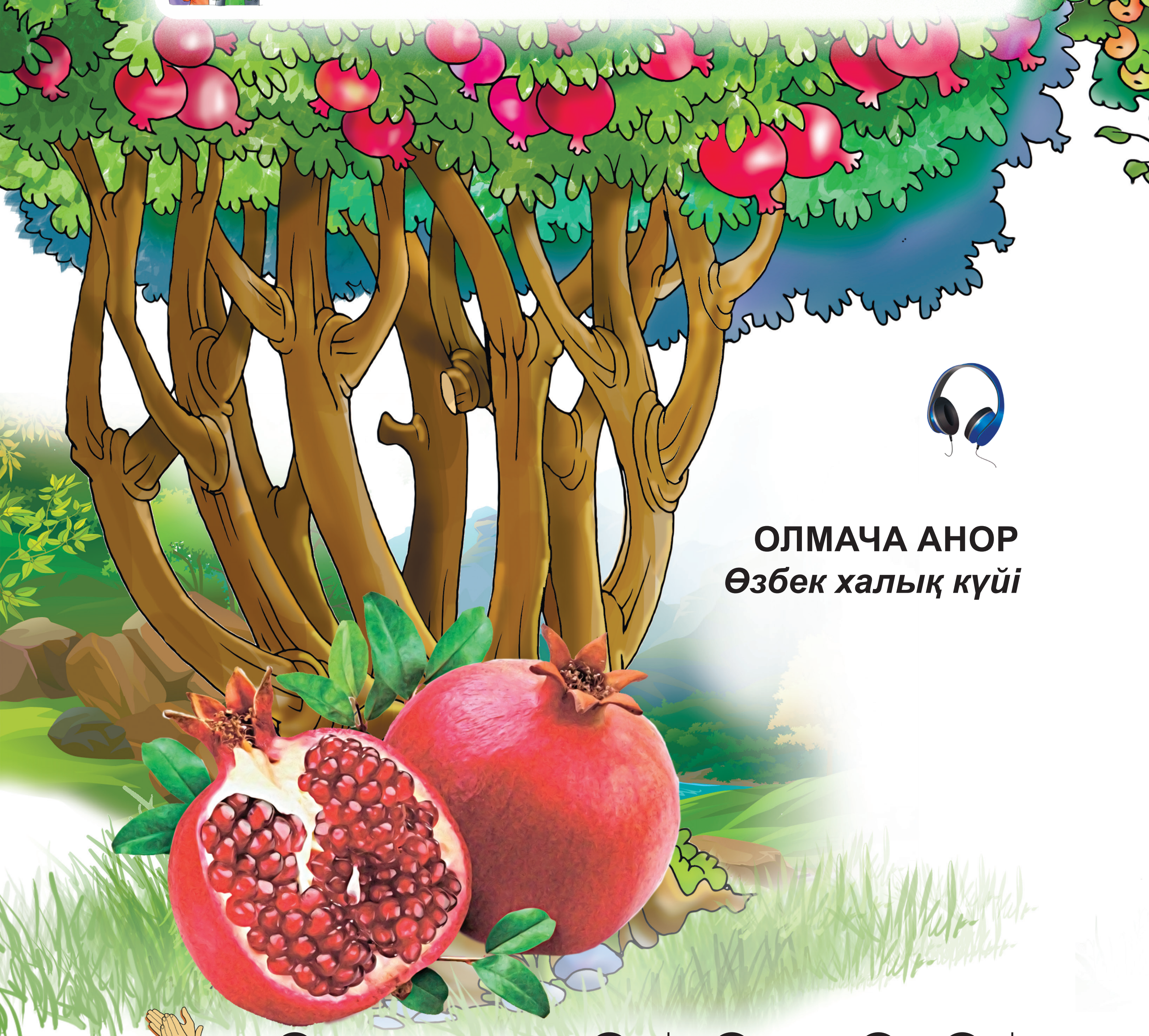

ОЛМАЧА АНОР

Өзбек халық күйі

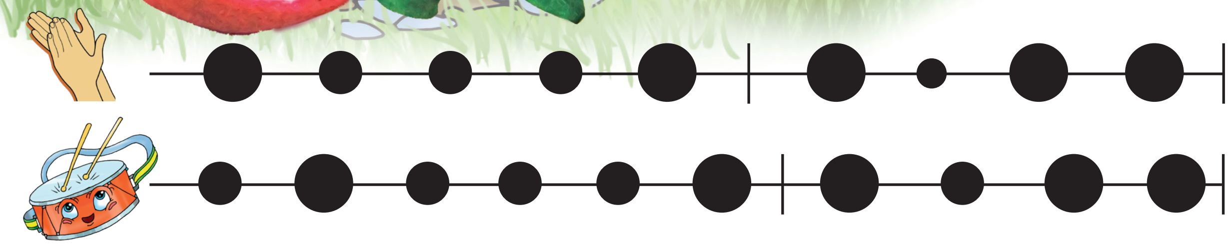

Ән шырқағанда сөздердің анық және түсінікті болуына назар аудар.

АПОРТ ДЕГЕН ТӘТТІ АЛМА

Сөзін жазған *Н. Әлімқұлов*
Әнін жазған *Д. Ботбаев*

Апорт деген алманың,
Таттың ба сен бал дәмін?!
Апорт деген алманың,
Таттың ба сен бал дәмін?!

Апорт деген тәтті алма,
Өседі ол бақтарда.

Алатауда өседі ол,
Оған тең жоқ деседі ел.
Алатауда өседі ол,
Оған тең жоқ деседі ел.

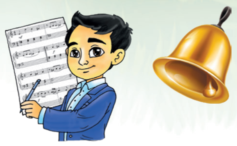

МУЗЫКАЛЫҚ ОЙЫНДАР

Ән шырқап ойналатын ойындар “музыкалық ойындар” деп аталады.

А. Мансуровтың әнімен және Х. Қаюмовтың сөзімен жаратылған “OQ TERAKMI, KO‘K TERAK?” әнін өзбек тілінде тыңда.

Oq terakmi, ko‘k terak,
Bizdan sizga kim kerak?
O‘qishi, ishi a’lo,
G‘ayratli, chaqqon, dono,
Kattalarning dastyori,
Kichiklarning sardori,
Odob-axloqda o‘rnak,
Quvnoq bolalar kerak.

ҚОЯН

Сөзін жазған *Т. Бердияров*
Әнін жазған *Н. Нархужаев*

Ұзын құлақ, сұр қоян,
Есітіп қалып сыбдырды.
Ойлы-қырлы жерлермен, } *2 рет*
Ытқып-ытқып жүгірді.

Қарап еді артына,
Қиығын сап көзінің.
Келе жатқан томпаңдап, } *2 рет*
Көжегі екен өзінің.

II ТАРАУ.
МУЗЫКА ӘЛЕМІНЕ САЯХАТ

1-сабақ

СКРИПКАНЫҢ КІЛТІ

Скрипка кілтінің дөңгелек бөлігі нота жолының екінші сызығын қамтып алады. Екінші сызыққа **соль** дыбысы жазылады. Сондықтан бұл кілт **"соль кілті"** деп те аталады.

Скрипка кілтін көркемдеп жазуға үйрен.

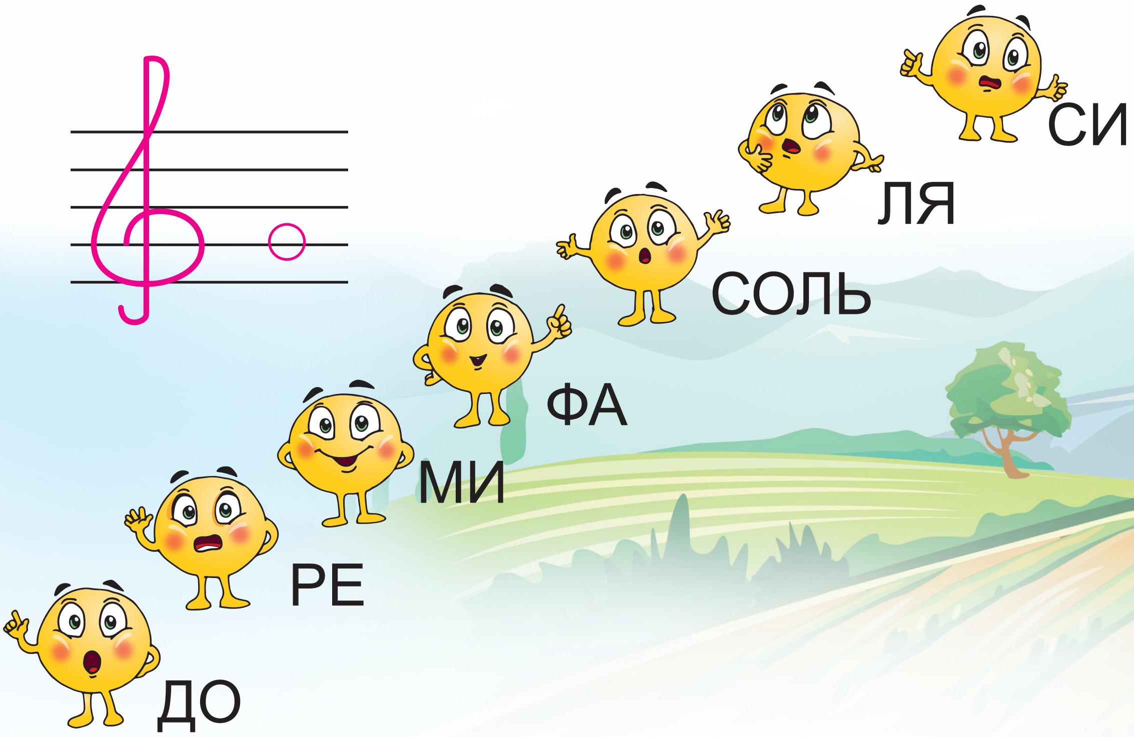

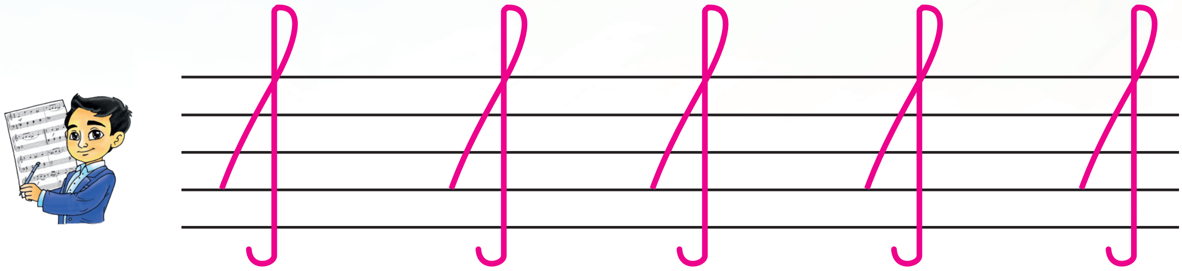

ҒАЖАП КІЛТ

Әрбір үйдің есігін,
Кілт бұрайды тетігін.
Ноталардың үнемі,
Кілт екен ғой тірегі.
Соль нотасын құшақтап,
Соль кілті тұр сақтап.
Әсем әнге шырқайтын,
Бас болады әрдайым.

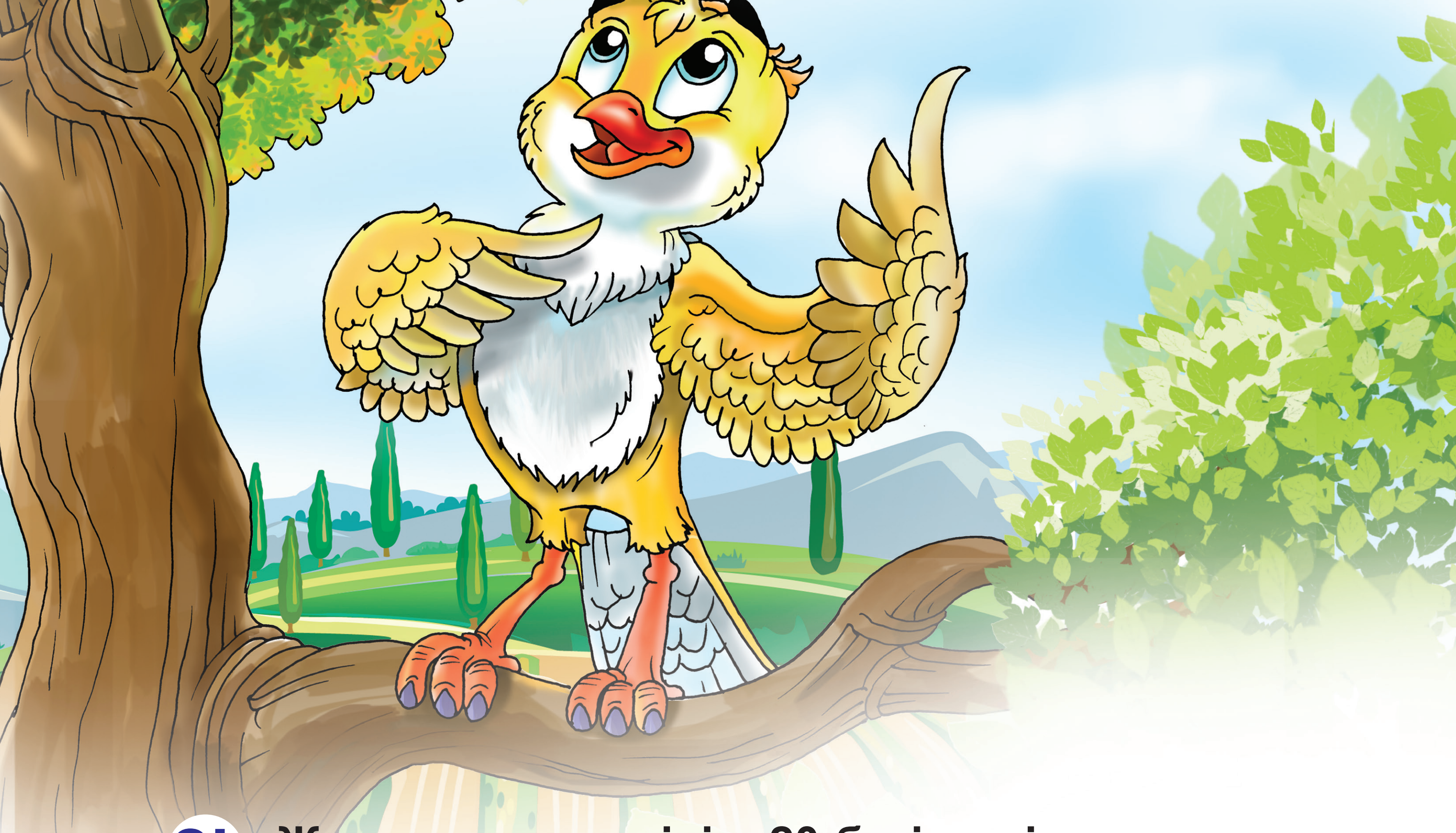

?! **Жаттығу дәптерінің 20-бетіндегі тапсырманы орында.**

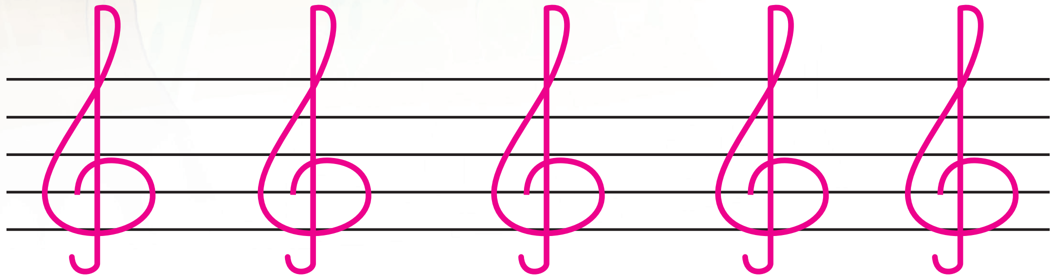

ЖҮРУ МАРШЫ

Әнін жазған ***Ф. Назаров***

Тыңдаймыз, музыкаға сәйкес қадам тастап жүруді үйренеміз.

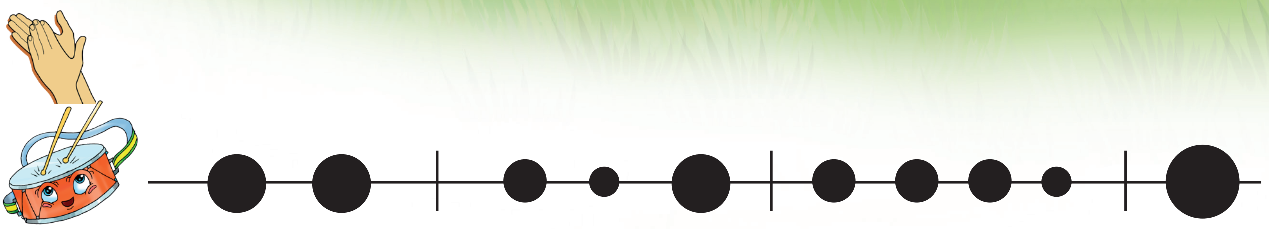

ДОП

Сөзін жазған *Ә. Асылбеков*
Әнін жазған *Н. Нархужаев*

Жай айтылса әніміз,
Доптан алыс кеткенің.
Қатты айтсақ бәріміз,
Допқа жақын жеткенің.

Қолымызда добымыз,
Ойнап жүрсек тобымыз.
Арасында көгалдың,
Сол добымыз жоғалды.

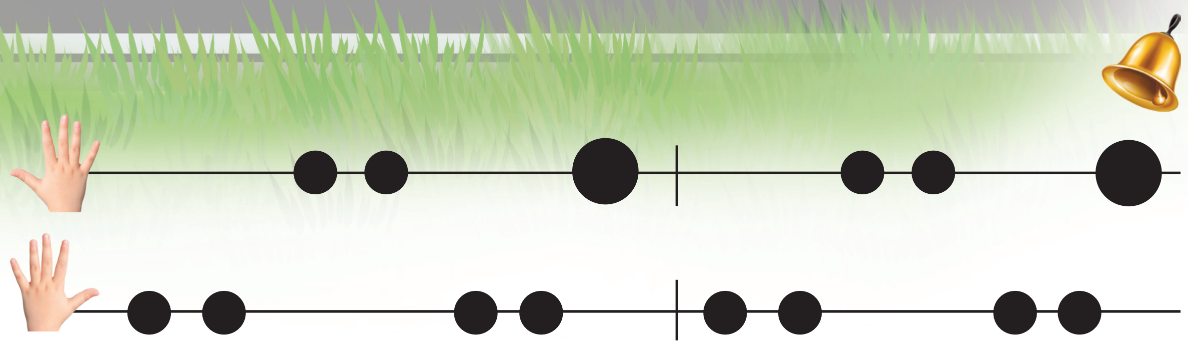

НОТАЛАРДЫҢ АТАЛУЫ

Д. Омонуллаеваның әнімен және П. Муминнің сөзімен жаратылған “ZINA” әнін өзбек тілінде тыңда.

Yuqoriga olib chiqar asta-asta,
Qadam qo‘ysang, tushiradi yana pastga.
Qani, bir bor o‘zingni sina, udir nima?
Qani, bir bor o‘zingni sina, udir zina!

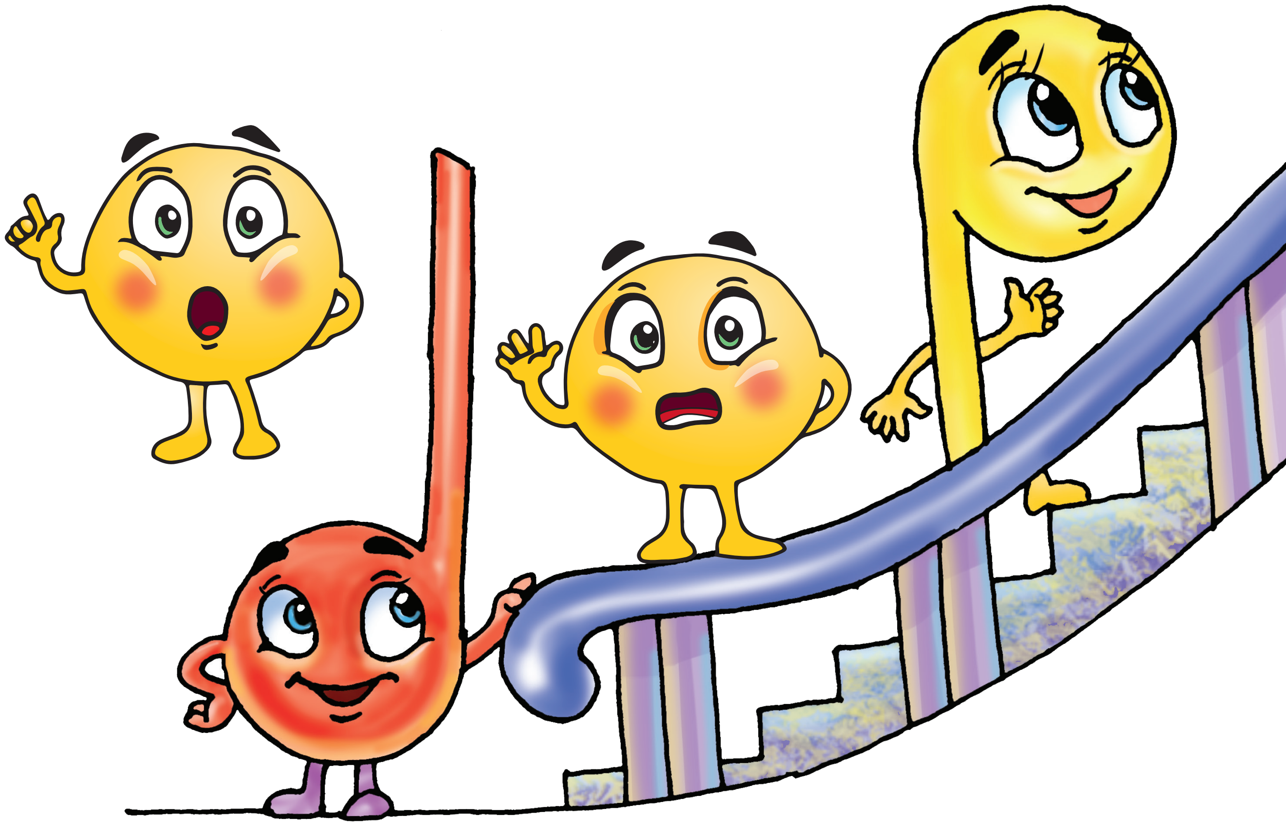

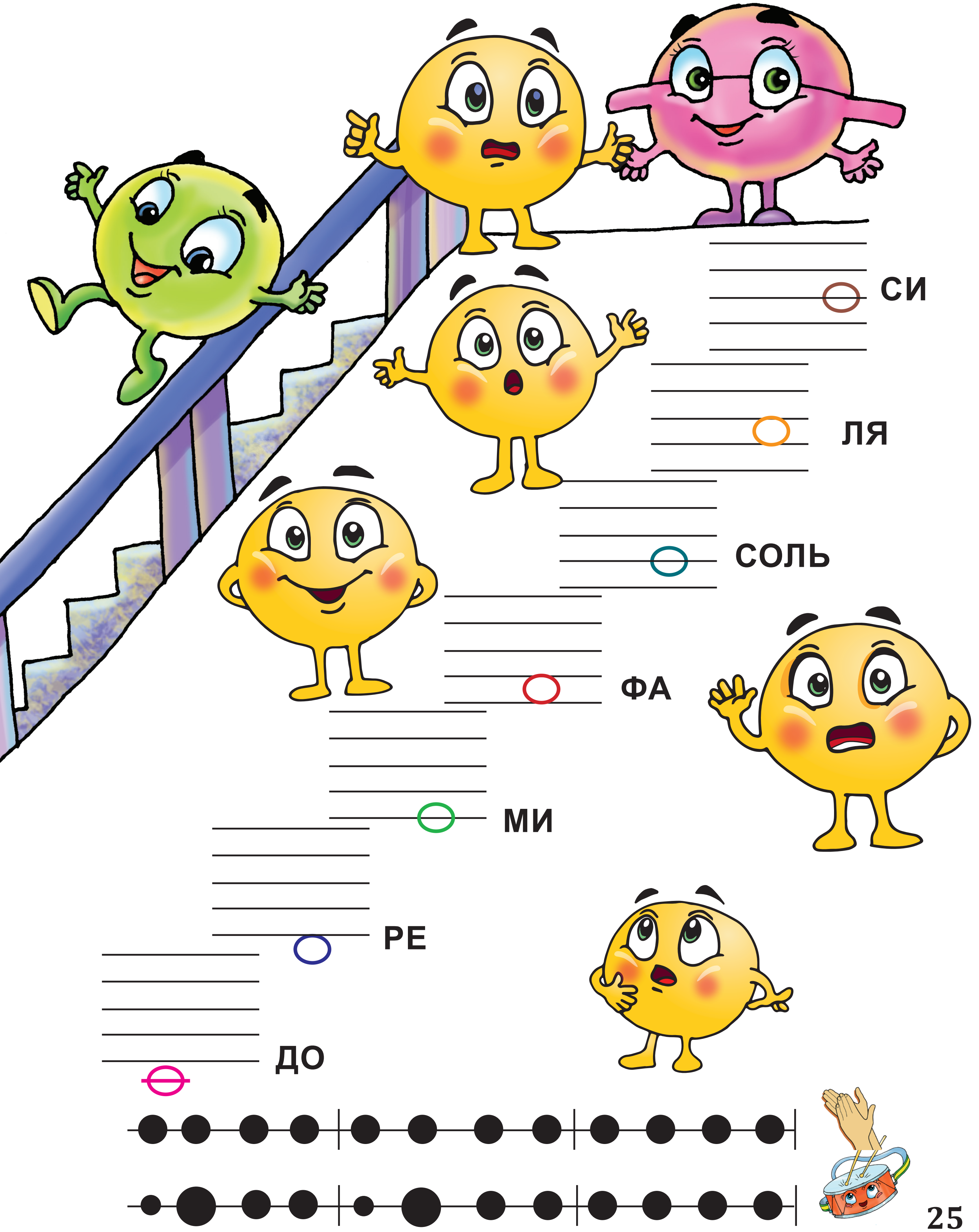
СИ
ЛЯ
СОЛЬ
ФА
МИ
РЕ
ДО

Н. Нархужаевтың әнімен және П. Муминнің сөзімен жаратылған “SALOM BERGAN BOLALAR” әнін өзбек тілінде шырқа.

Salom bergan bolaning
O‘zi odobli,
Kulib turgan yuzlari
Go‘yo oftobli.

N a q a r o t :

Salom berish bu –
A’lo alomat.
Salom berganlar,
Bo‘ling salomat.

Salom bergan bolaning
Darsi doim “besh”,
Maktab, uyda, ko‘chada
Yaxshilarga esh.

N a q a r o t.

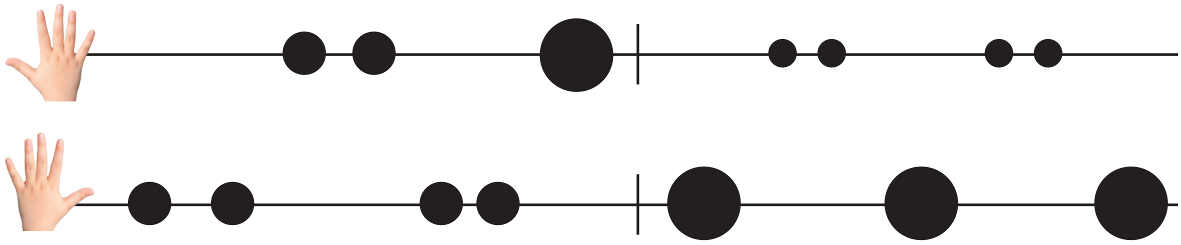

Əн сөз бен əуеннен құралады. Сөз əріптермен, ал əуен ноталармен жазылады.

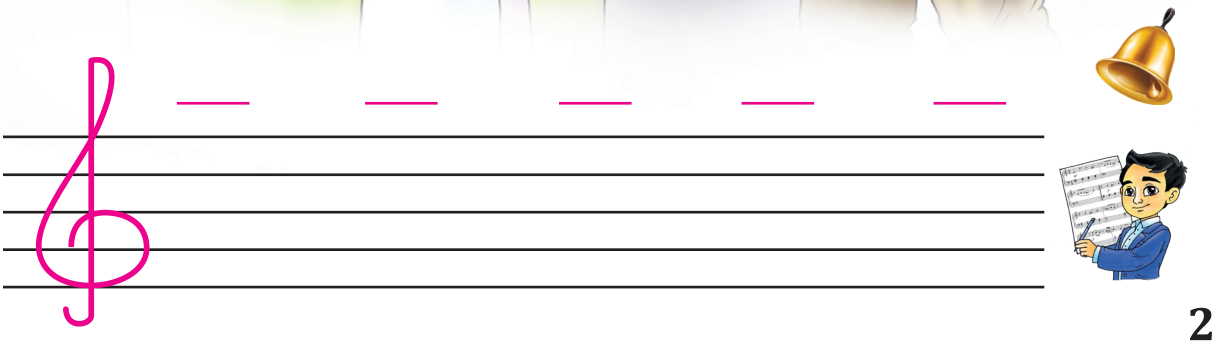

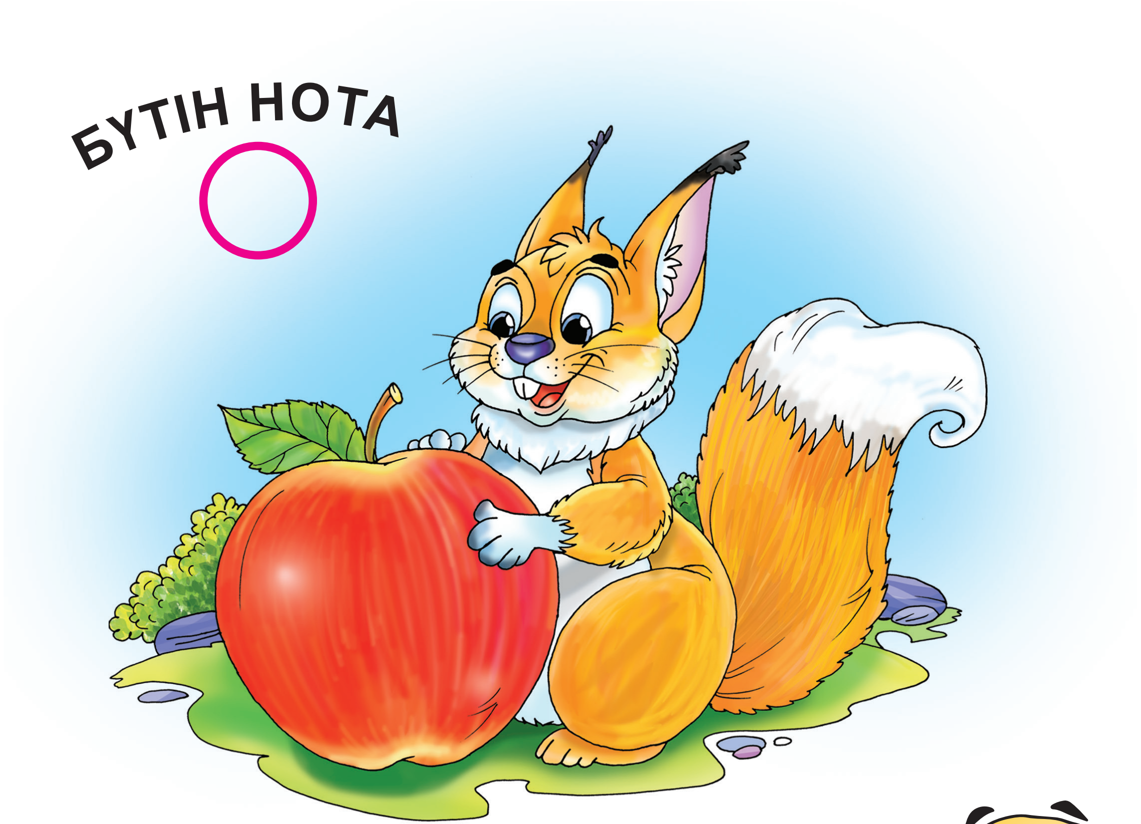

ДО

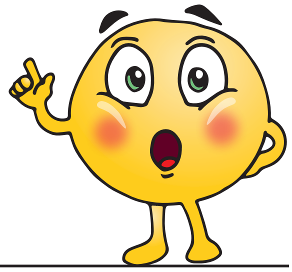

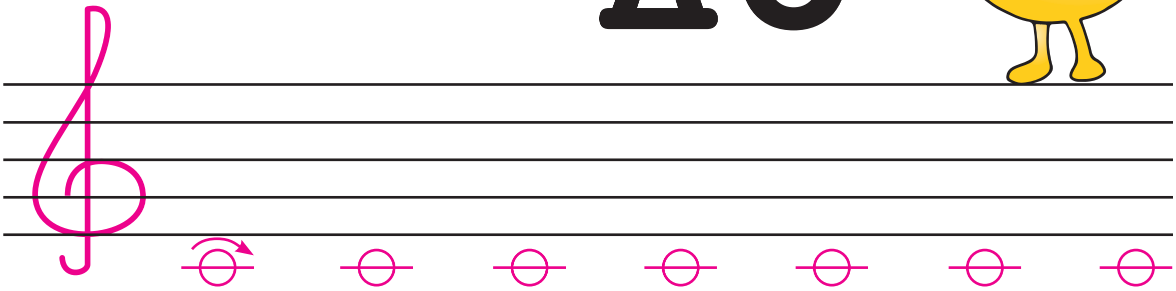

РЕ

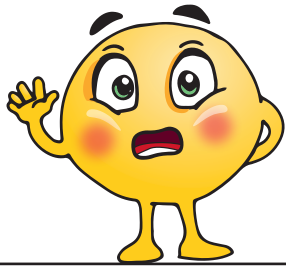

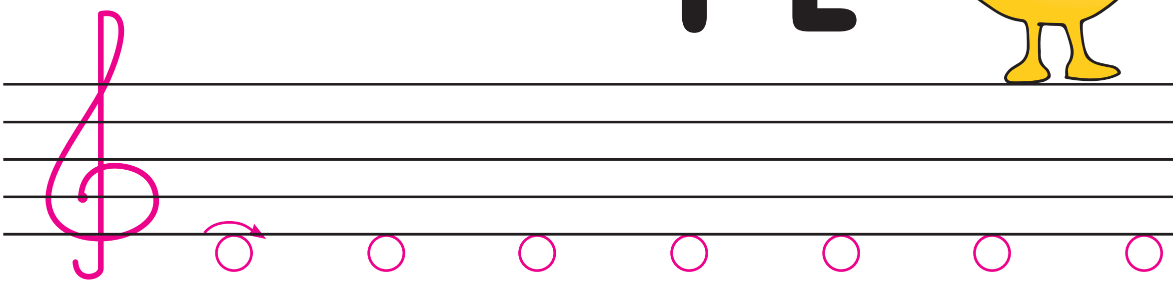

ДО-РЕ-МИ

Сөзі мен әнін жазған
Ө. Байділдаев

До-ре-ми, до-ре-ми,
Үйреніп аламын.
Фа-соль-ля, соль-ля-си,
До-до-до, –
Деп әнге саламын. } *2 рет*

До-ре-ми, до-ре-ми,
Нотаның аттарын.
Фа-соль-ля, соль-ля-си,
До-до-до, –
Деп күнде жаттадым. } *2 рет*

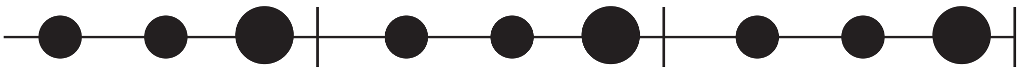

ӘЛІППЕ

Сөзін жазған *Ж. Нәжімеденов*
Әнін жазған *Б. Ғизатов*

Әліппе, әліппе,
Алғашқы әріппен
“Ана” деп қазір біз
Жазуға әзірміз.

Әліппе, әліппе,
Екінші әріппен
“Бала” деп қазір біз
Жазуға әзірміз.

Әліппе, әліппе,
Талай бір әріппен
“Отан” деп қазір біз
Жазуға әзірміз.

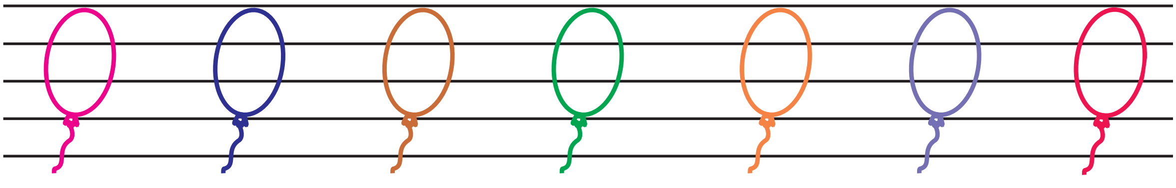

P
T
M
12
9
3
6

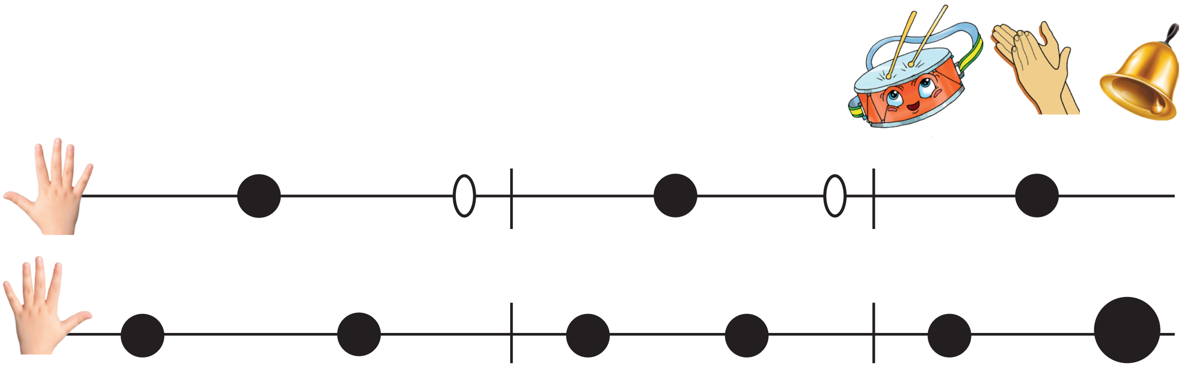

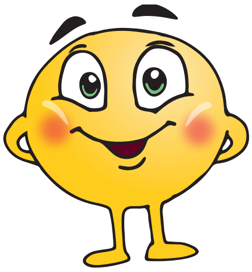

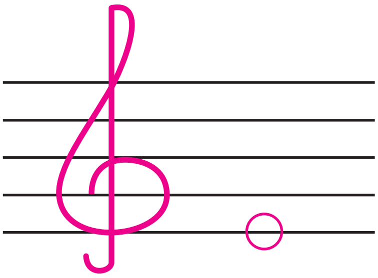

МИ

ҚАРИ НАВО

Өзбек халық күйі

Н. Нархужаев қайта өңдеген

АЯЗ АТА

Сөзін жазған *Ш. Мұхамеджанов*
Әнін жазған *С. Мұхамеджанов*

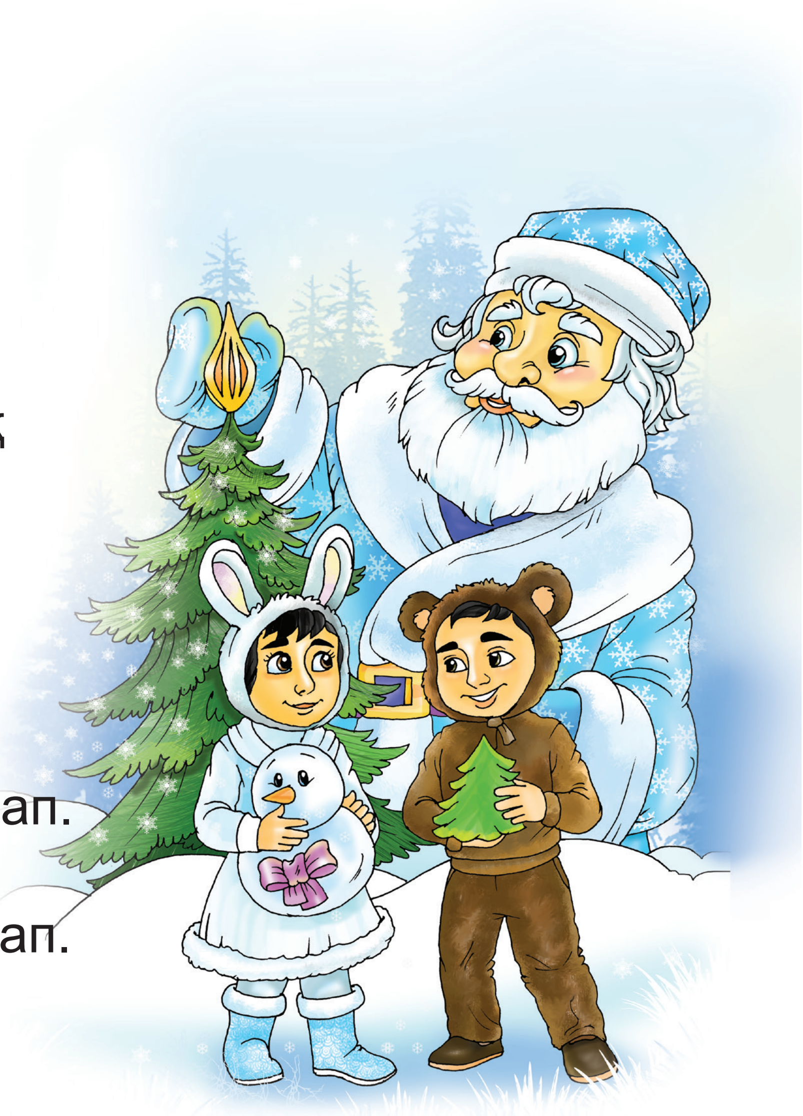

Ақ таяғын таянып,
Таңмен бірге оянып.
Аяз ата келіп тұр,
Ақ күпіге оранып.

Қ а й ы р м а с ы :
Ал балалар, тұрмайық
Би билейік, ойнайық.
Аяз ата қуансын,
Дөңгеленіп зырлайық.

Кетті көңіл шалқып-ақ,
Жұлдыздардай қалтырап.
Аяз ата үстінде
Ақша қар жүр жалтырап.

Қ а й ы р м а с ы.

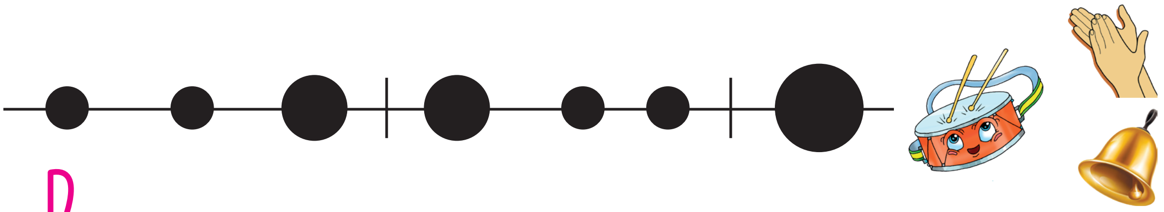

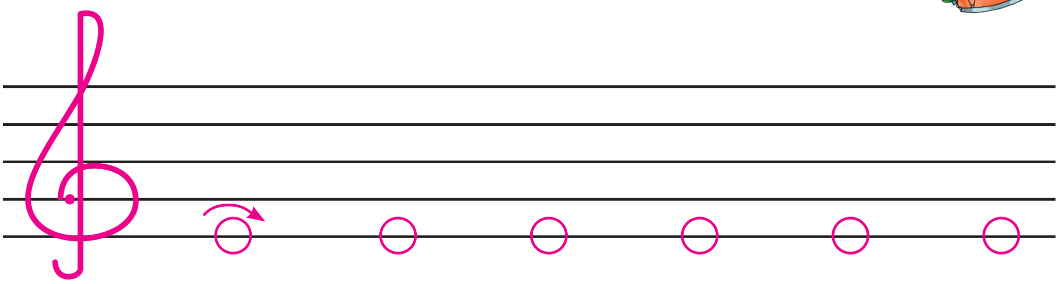

ПЫСЫҚТАУҒА АРНАЛҒАН ТАПСЫРМАЛАР

1. А-у дыбыстарын дұрыстап айт.

2. қандай дыбыс шығарады?

3. қандай дыбыс шығарады?

4. қандай дыбыс шығарады?

5. “Әндіжан полькасы” күйінің ритмін орында.

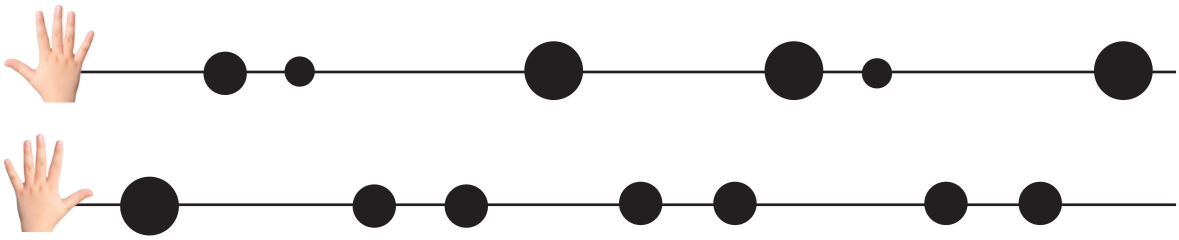

6. “Олмача анор” күйінің ритмін орында.

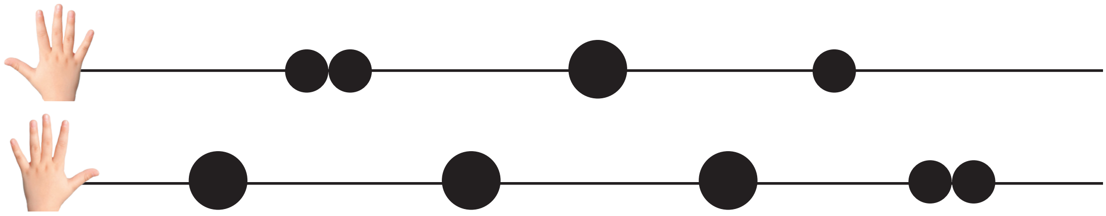

7. Өлеңдерді жаттап ал.

Таба алмай есікті,
ДО нотасы кешікті.
Сызықта орын тимей
Қиын іске кезікті.
Сондықтан орныңды тап,
Қосымша сызықтан-ақ.

* * *

РЕ қорқады биіктіктен,
Себебі нәзік өзі,
Төменнен үміт күткен
Сызық астында көзі.

* * *

Кенже МИ мекен еткен,
Ең бірінші сызықты.
Өлең айтқан, әндеткен,
Көп жырларды қызықты.

8. РЕ нотасын тап.

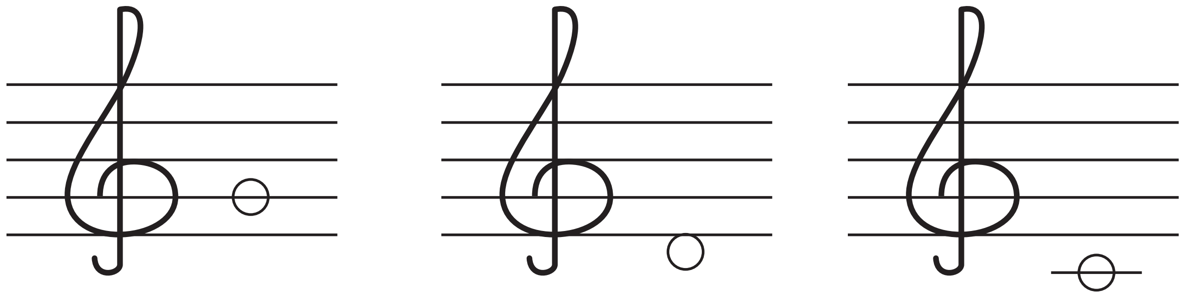

III ТАРАУ. МУЗЫКА САУАТТЫЛЫҒЫНА САЯХАТ

1–2-сабақтар

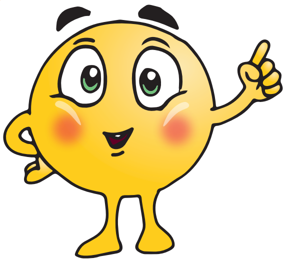

Бір мен екі сызықтың
Арасында тұрады.
Ортасында қызықтың
Ойын-сауық құрады.

ФА

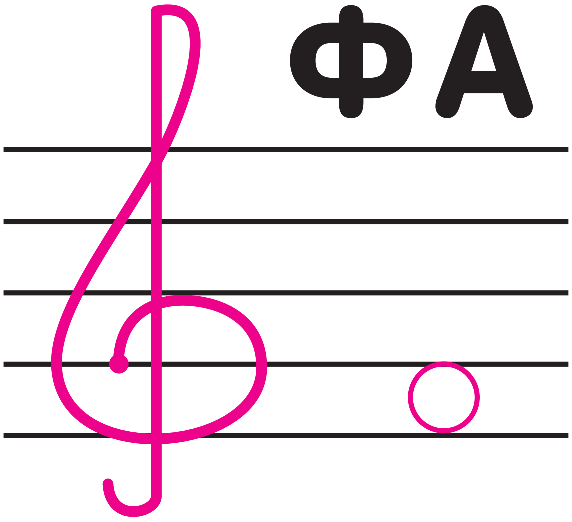

Екінші сызықта СОЛЬ
Жата жастанып алды.
Кілттің ағасы да сол,
Күйге мейірін салды.

СОЛЬ

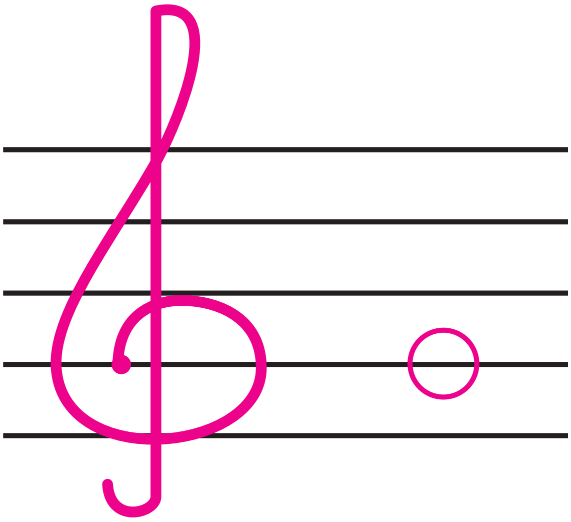

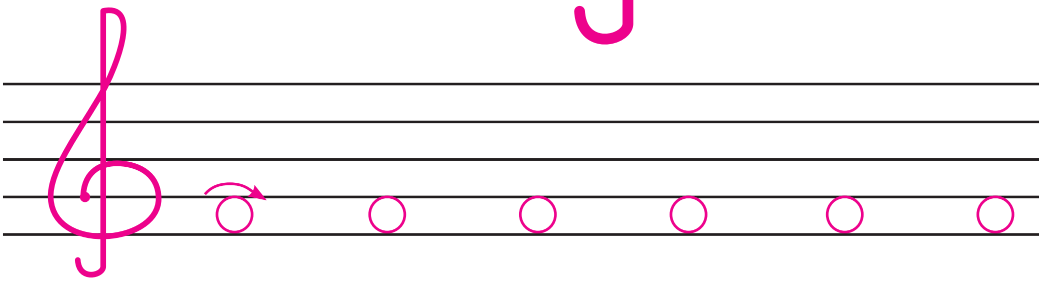

НОРИМ-НОРИМ

Өзбек халық күйі
Н. Нархужаев қайта өңдеген

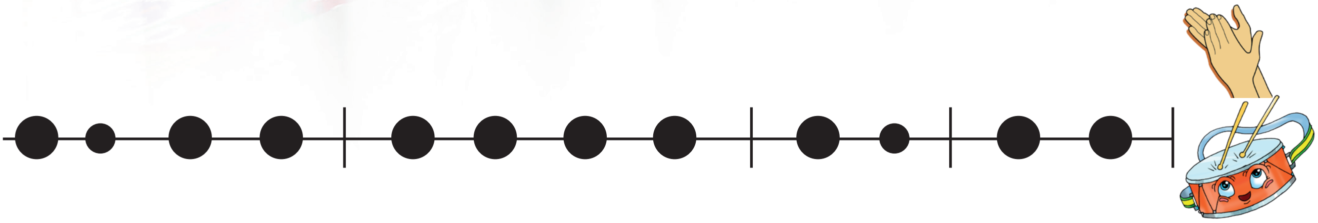

Н. Нархужаевтың әнімен және Р. Толибтің сөзімен жаратылған “BIRINCHI QOR” әнін өзбек тілінде шырқа.

Ey qor, shodsan buncha ham,
Axir erib ketasan.
Voy, voy, voy, voy.

Men sizlarga bir olam
Quvonch berib ketaman.
Hoy, hoy, hoy, hoy.

ЛЯ

Екінші мен үшінші
Сызықтың дәл арасын,
Мекен еткен, түсінші,
Тапқаннан соң жарасым.

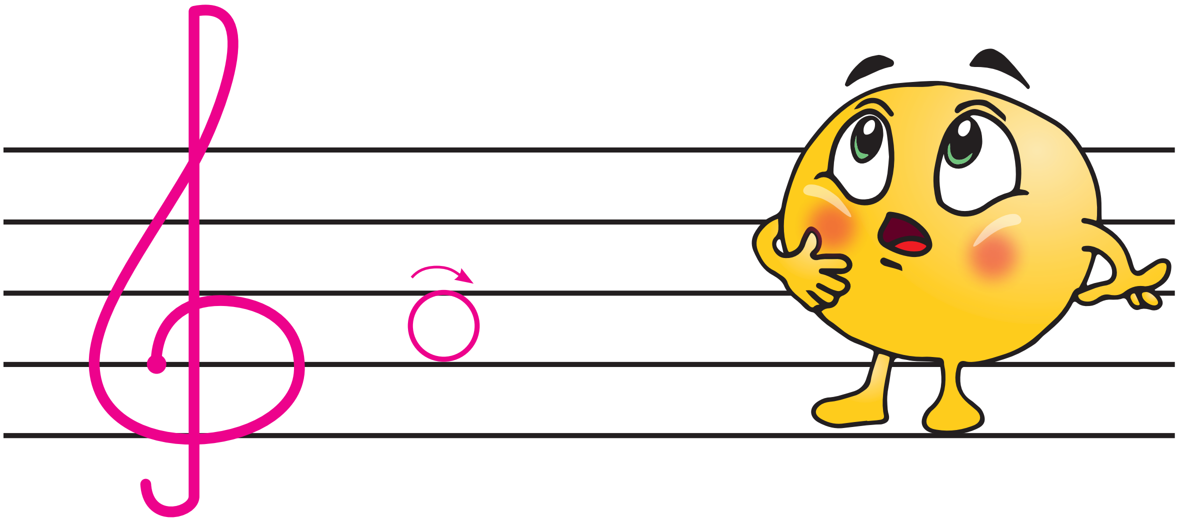

СИ

Үшінші сызықта тұр,
СИ нотасы, қасқайып.
Саф дыбысқа мойын бұр,
Ән шырқауды бастайық.

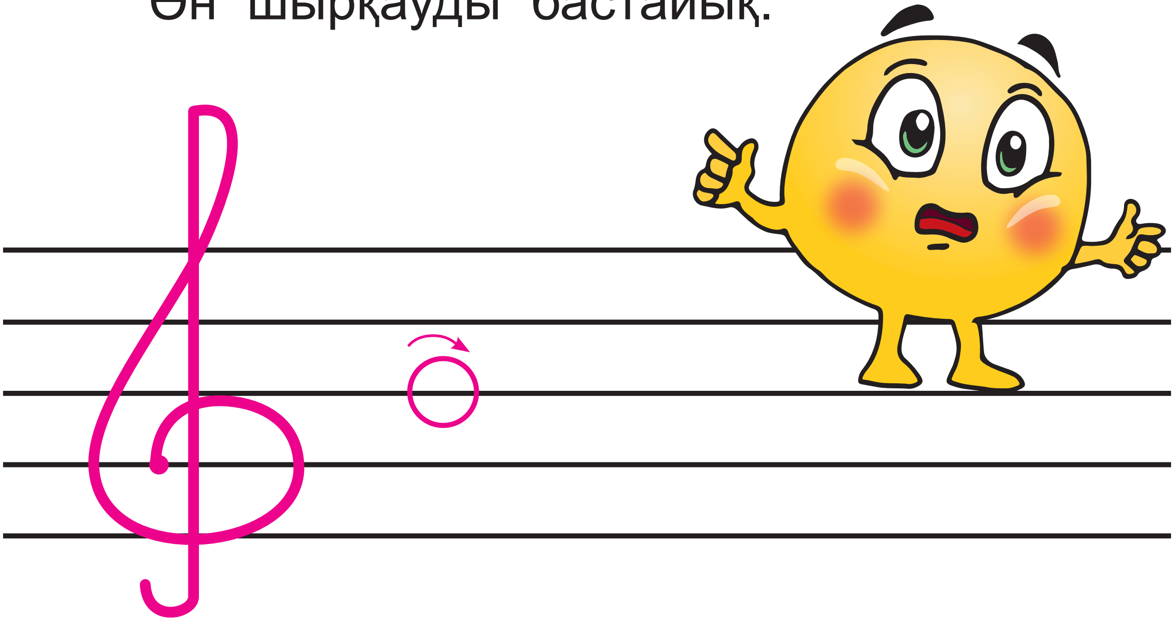

Д. Омонуллаеваның әнімен және П. Муминнің сөзімен жаратылған "JO'JALAR" әнін өзбек тілінде тыңда.

Jo‘jalar juda qiziq,
Oyoqlari qiltiriq.
Chiqishibdi tuxumdan –
Oppoq kichkina xumdan.

“Chip-chip” deya so‘zlashar,
Oyisini izlashar.
Tovuq so‘zin uqishdi,
Yerdan uvoq cho‘qishdi.

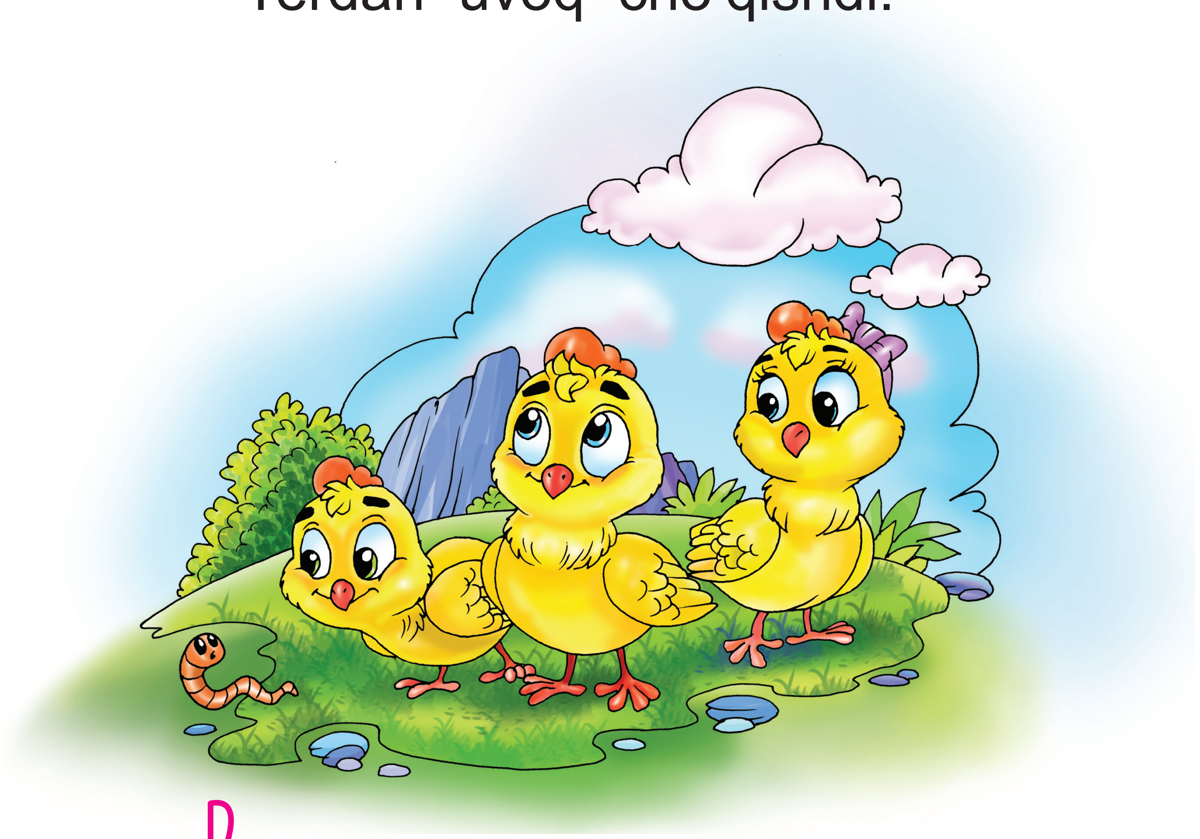

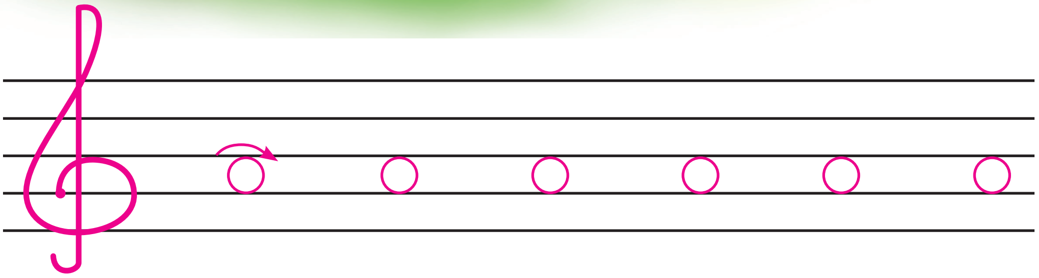

Д. Омонуллаеваның әнімен және П. Муминнің сөзімен жаратылған "LAVLAGI" әнін өзбек тілінде тыңда.

Lavlagi-yu lavlagi,
Yerni asta kavlagin.
Mo'l bo'libdi hosili,
A'lo ekan qizili.
Lolaga o'xshar,
Qip-qizil rangi,
Xuddi bo'yalganday yap-yangi.

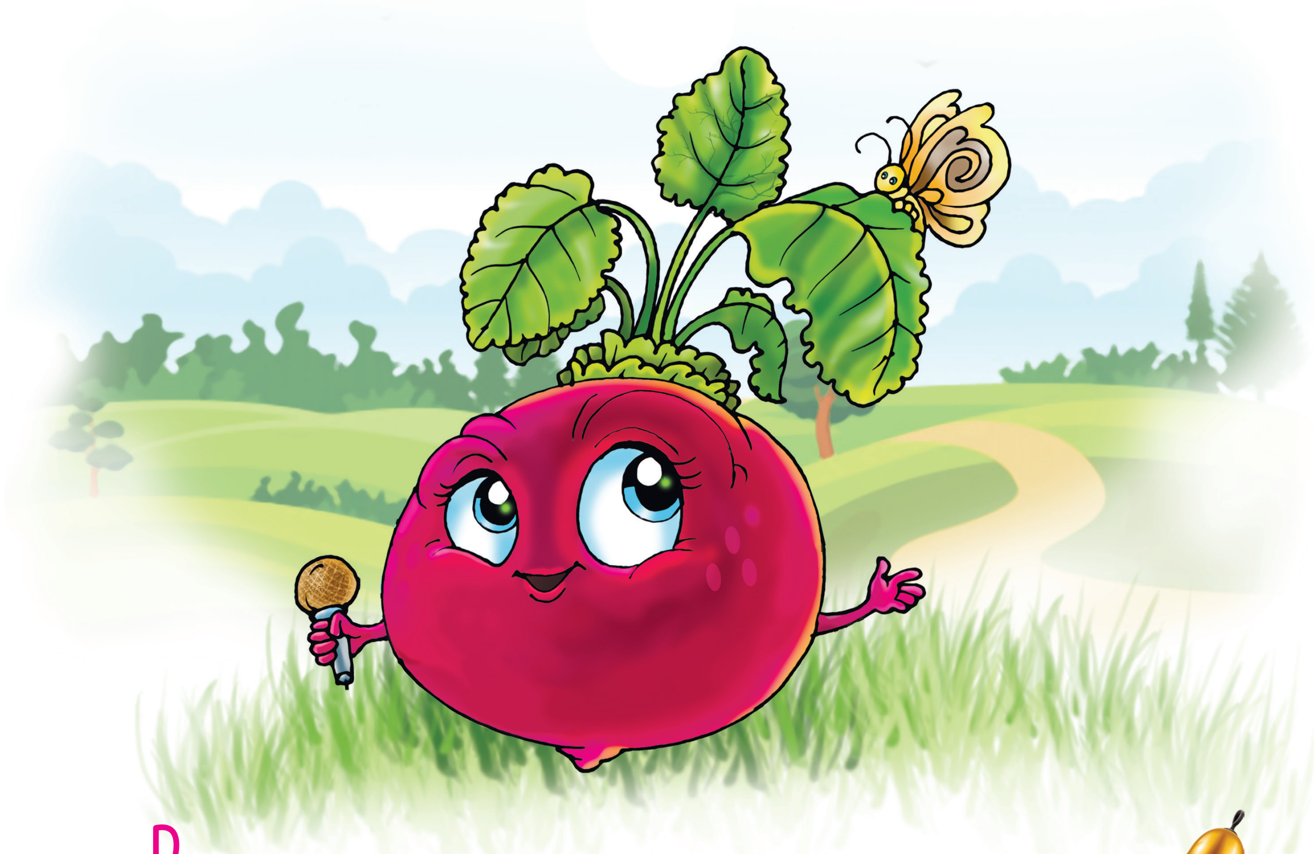

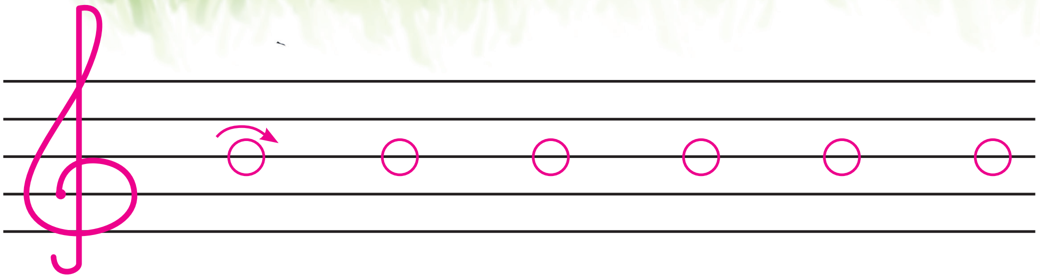

НОТАЛАРДЫҢ АТАЛУЫ ЖӘНЕ ОЛАРДЫҢ ТІЗБЕГІ

Ноталардың аттарын солдан оңға және оңнан солға қарай айтуды үйрен.

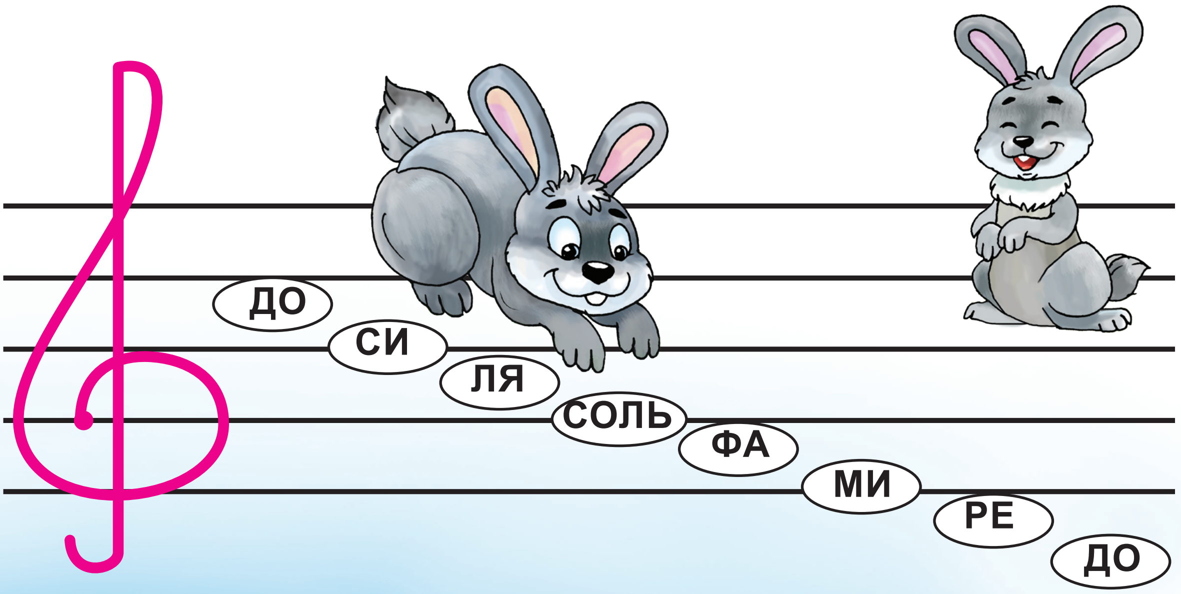

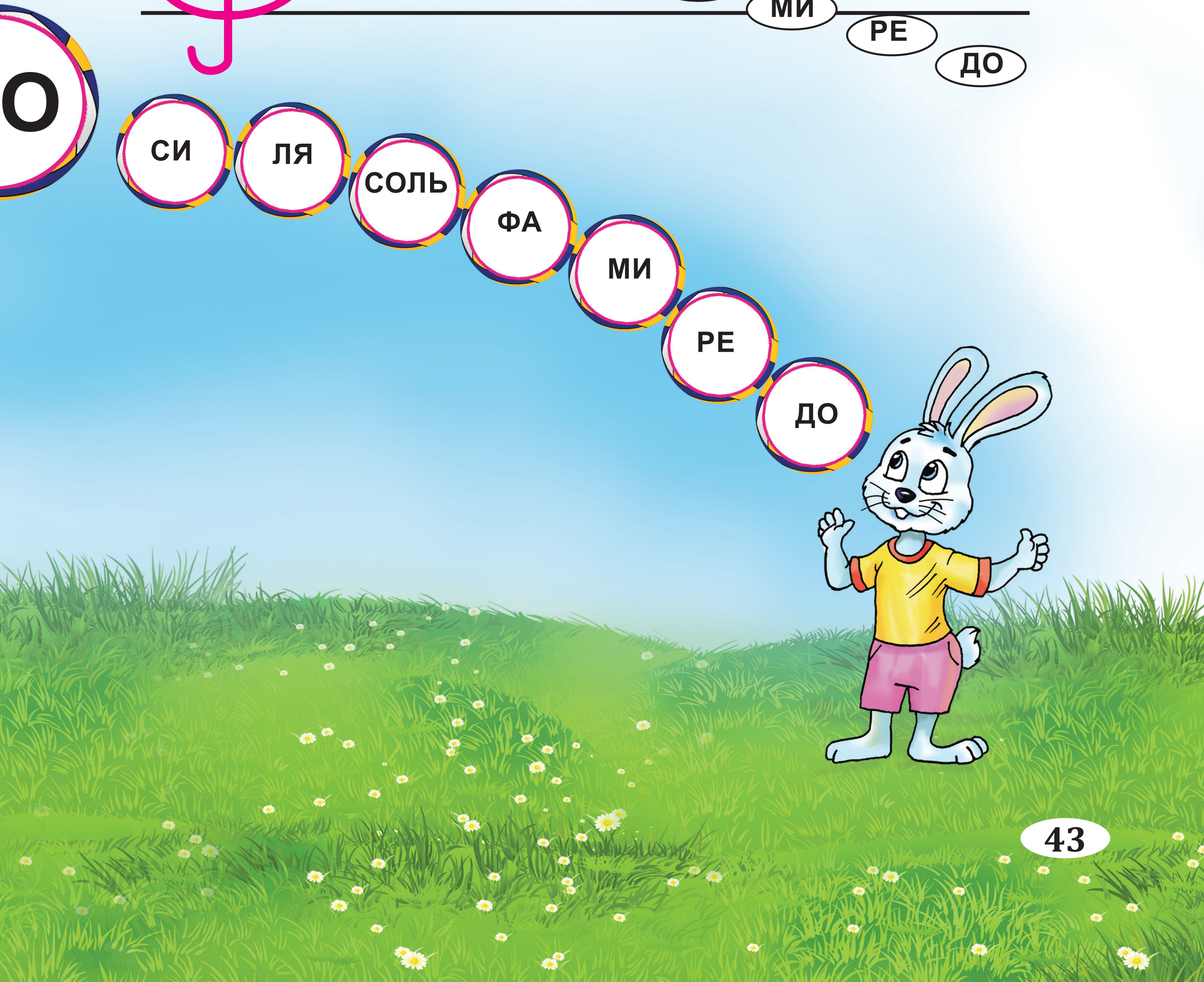

Ғафур Ғұламның сөзімен жаратылған "CHITTIGUL" балалар халық ойын-әнін өзбек тілінде шырқа.

Toshxon qiz o'zi-o'zi,
Boshida yo'rmado'zi.
Hayu, chittigul.

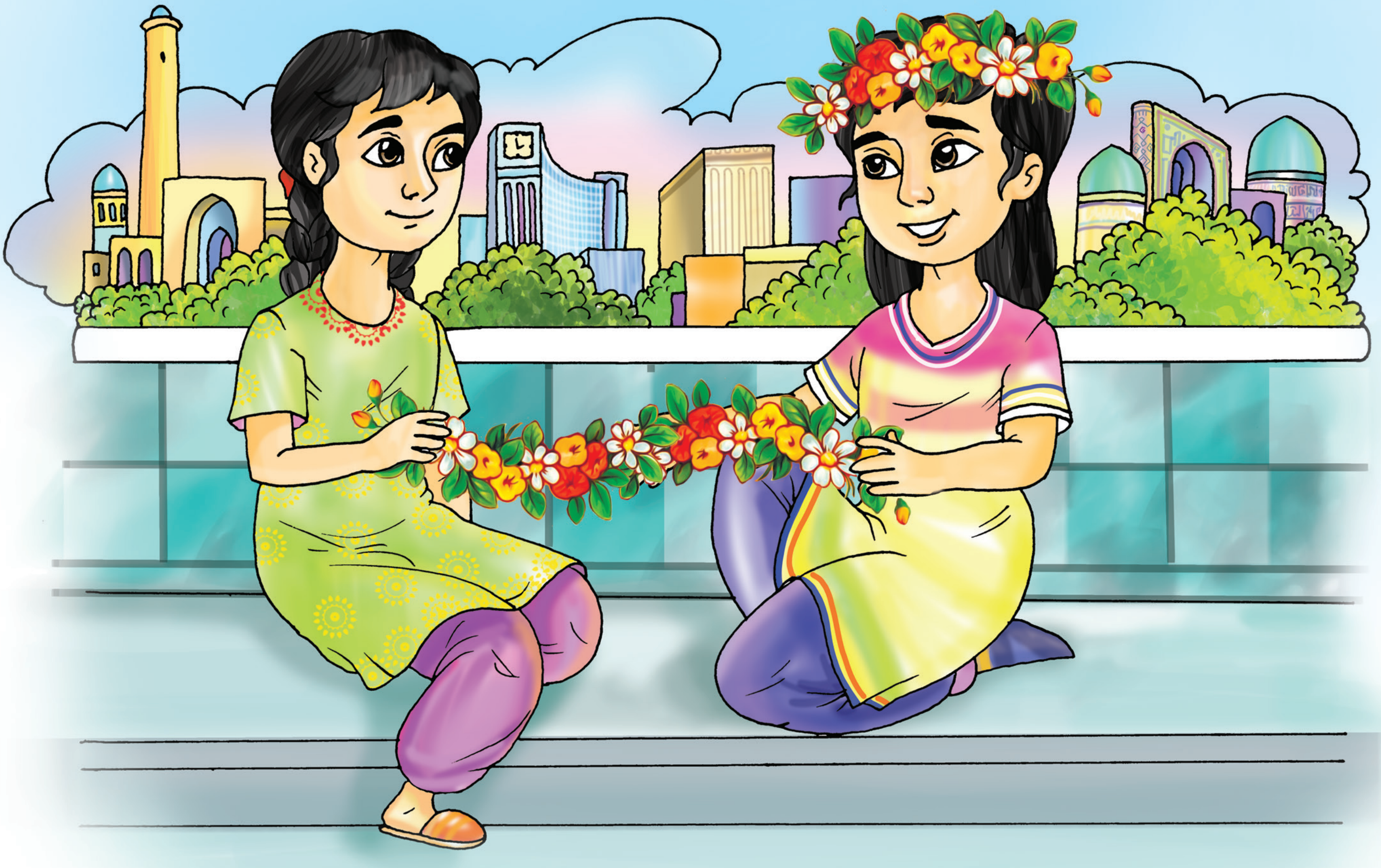

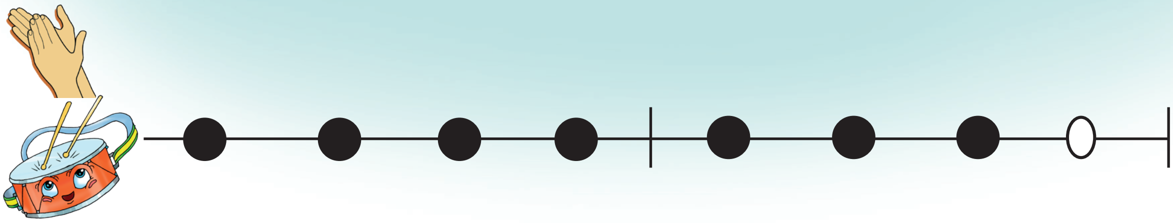

Д. Омонуллаеваның әнімен және П. Муминнің сөзімен жаратылған "DILOROMNING QO'SHIG'I" әнін өзбек тілінде шырқа.

Quvnoq, xushovoz
Jajji Dilorom.
Qo'shig'i dilga
Baxsh etar orom:
"Ayam va dadam
Bo'lsinlar bardam,
Dunyo turguncha
Tursinlar har dam".

Kuylar Dilorom
Xushchaqchaq, bardam:
"Dunyoda ozod
Bo'lsin har odam.
Qalb ovozimni
Tinglasin olam,
Tinglasin dadam,
Tinglasin olam".

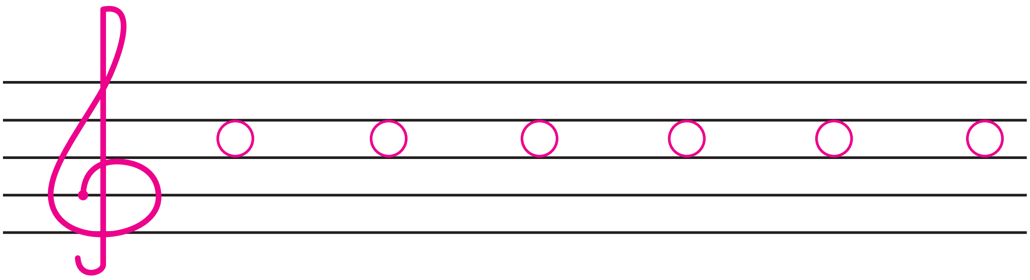

СЫЗЫҚТАРДЫҢ ҮСТІНЕ ЖӘНЕ АРАСЫНА ОРНАЛАСҚАН НОТАЛАР

Сызықтардың үстіне орналасқан ноталар

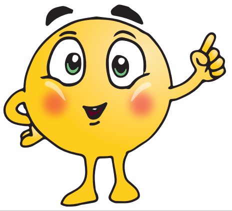

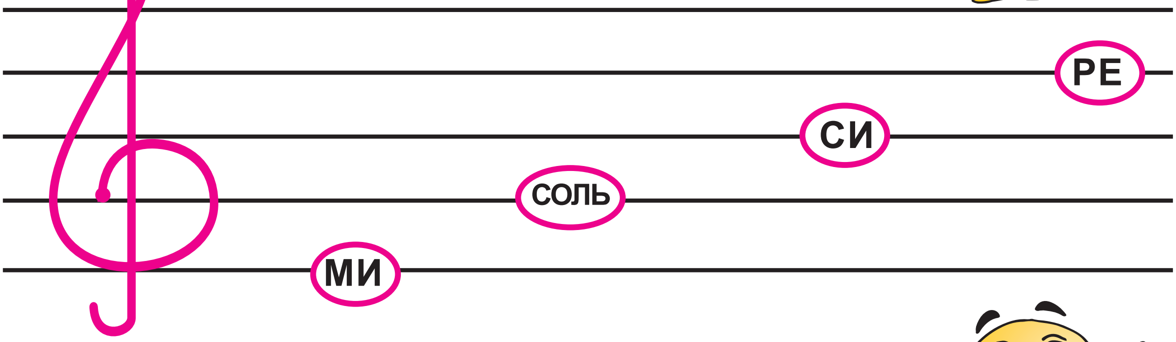

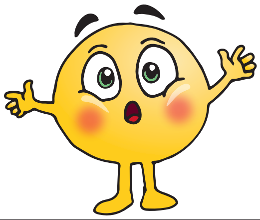

Сызықтардың арасына орналасқан ноталар

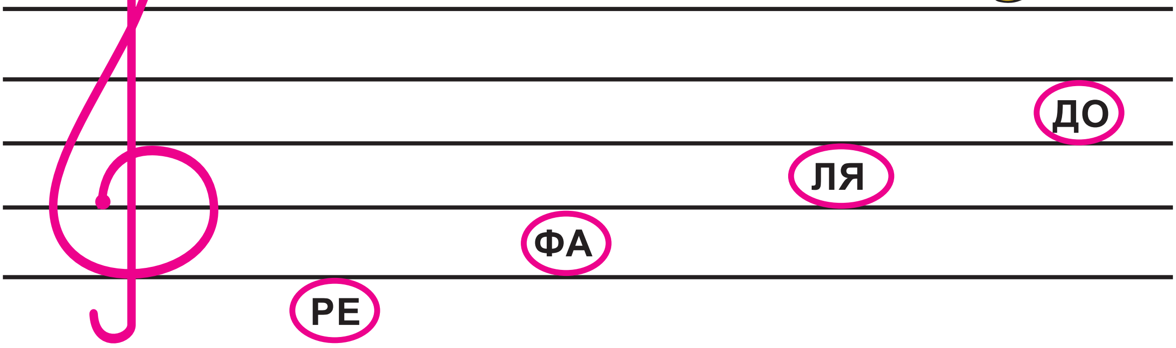

Қосымша сызықтарға орналасқан ноталар

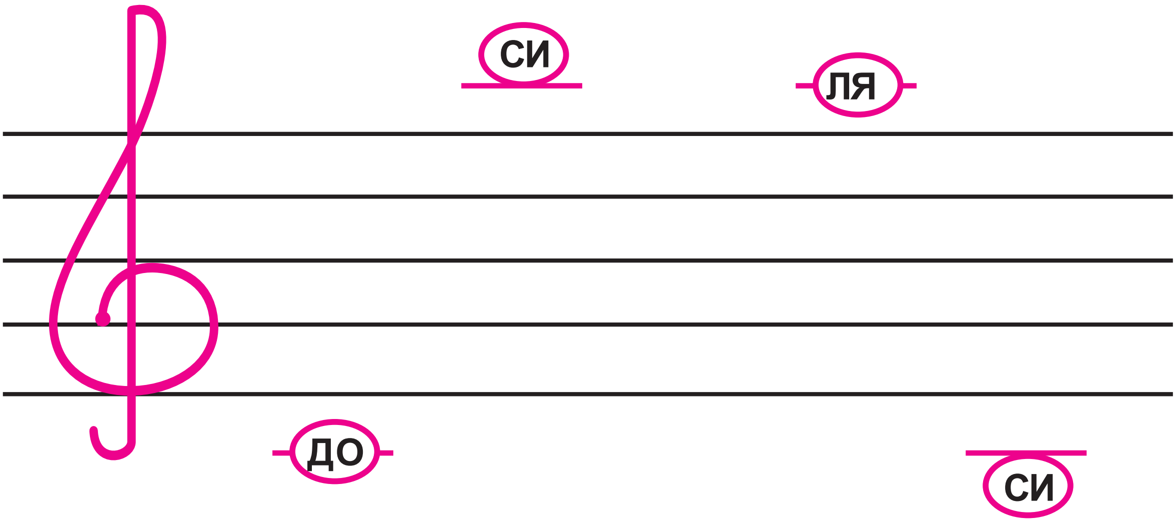

ДУЛОНЧА

Халық күйі

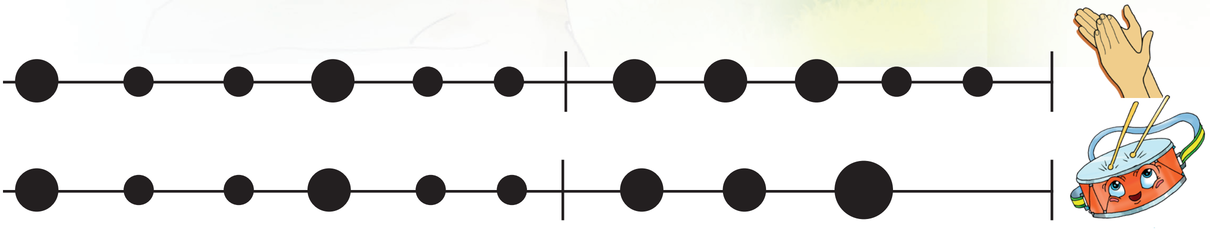

Н. Нархужаевтың әнімен және С.Барноевтың сөзімен жаратылған “NEVARALAR QO‘SHIG‘I” әнін өзбек тілінде шырқа.

Bog‘im bor, gulzorim bor,
Bosh bog‘bonim – bobomlar.
Shirin so‘zli, beozor,
Mehribonim – momomlar.

N a q a r o t :

Nevara, evara, chevaramiz,
Bizlar uyning chevarimiz.

Ostonamiz muqaddas,
Ahil ota-onamlar.
Oftob nuri tugamas,
Havas qilar odamlar.

N a q a r o t :

Niyatimiz pok, nurli,
Shundan bizlar g‘ururli.
Bobo, momolar bilan
Yashash qanday sururli!

N a q a r o t .

ЖАРТЫ НОТА

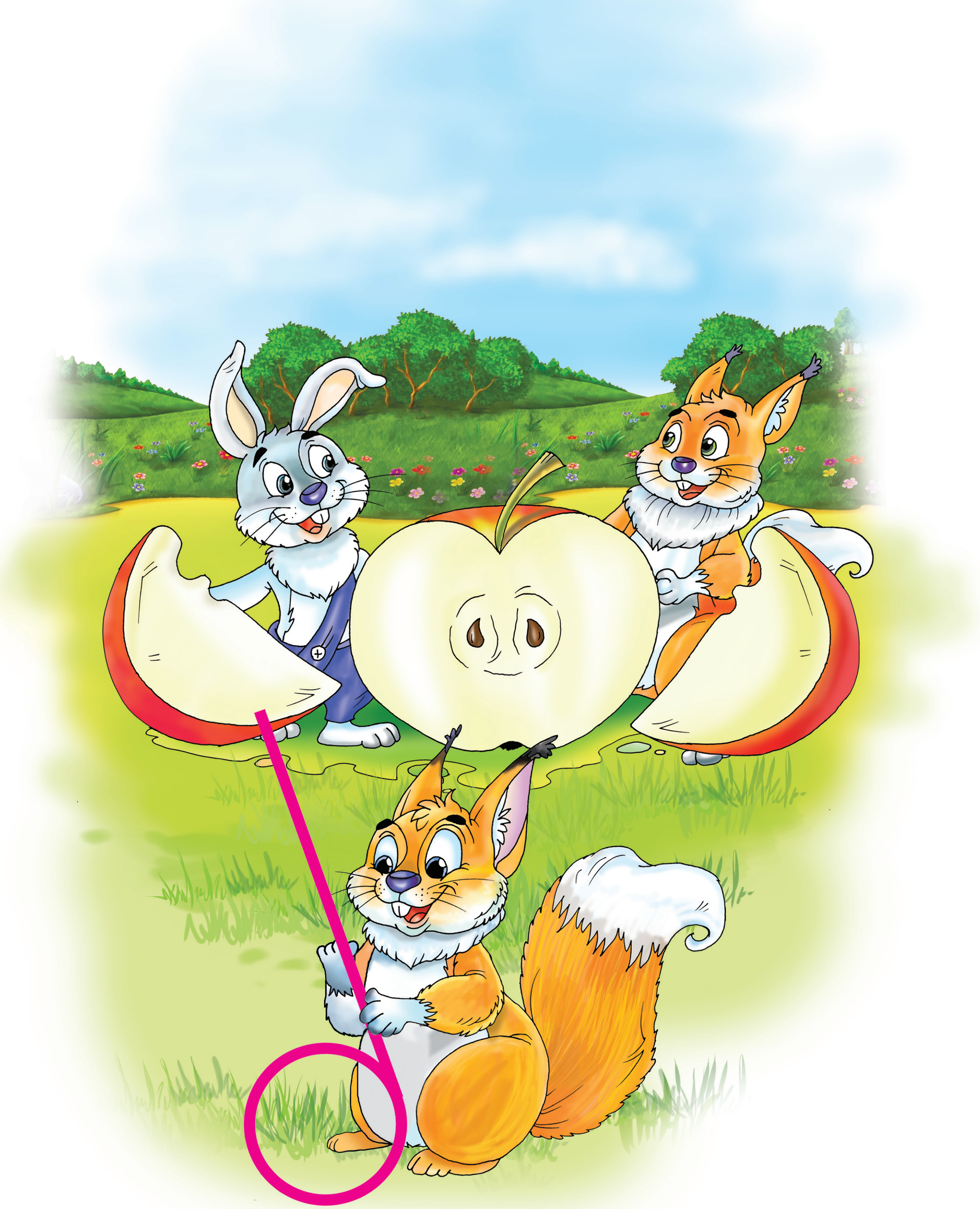

ДО

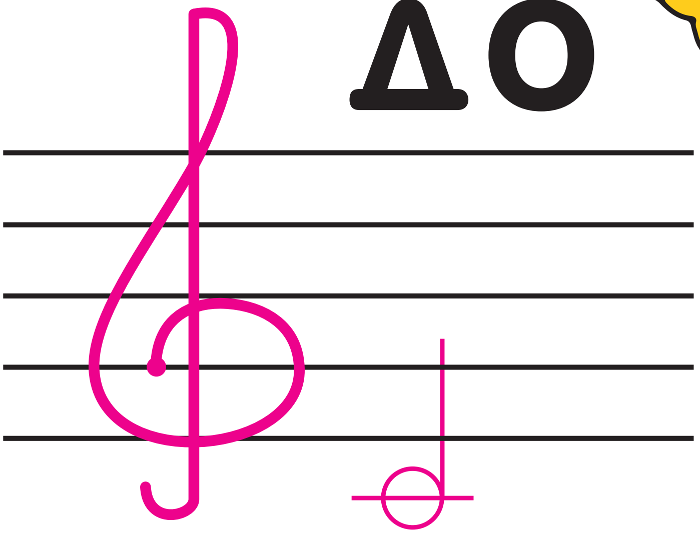

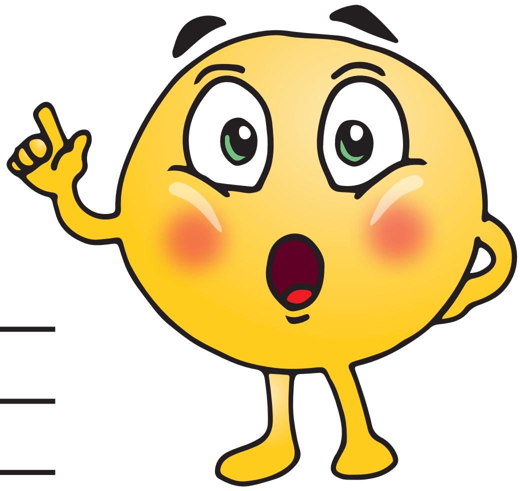

РЕ

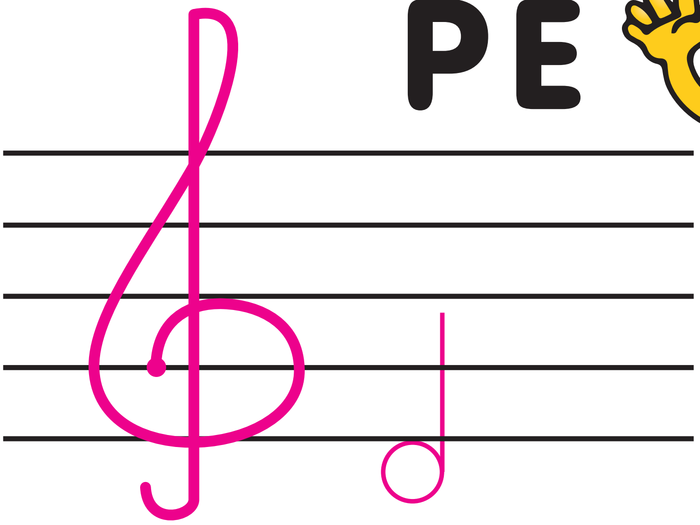

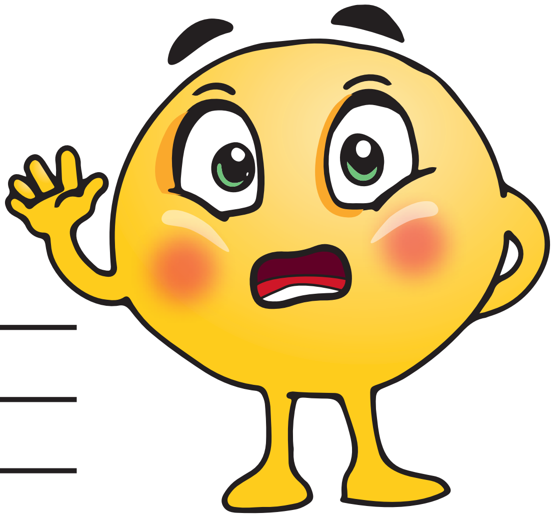

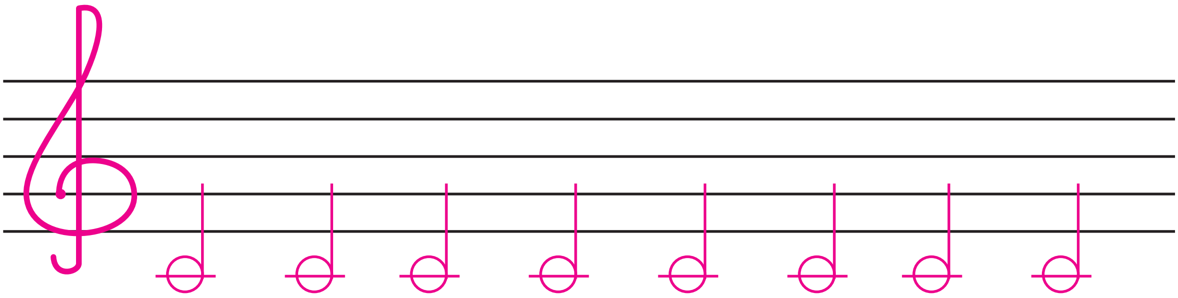

НЕАПОЛИТАНША ӘН

Әнін жазған *П. Чайковский*

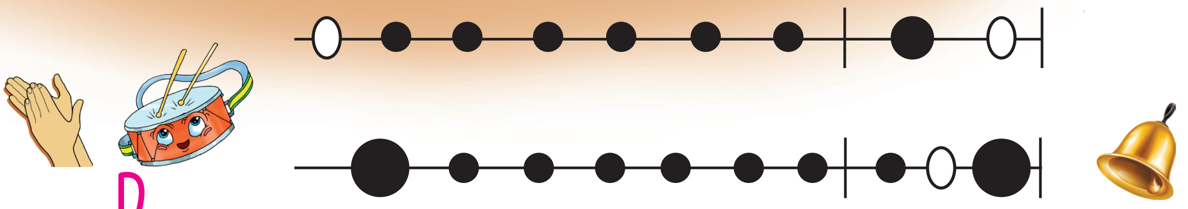

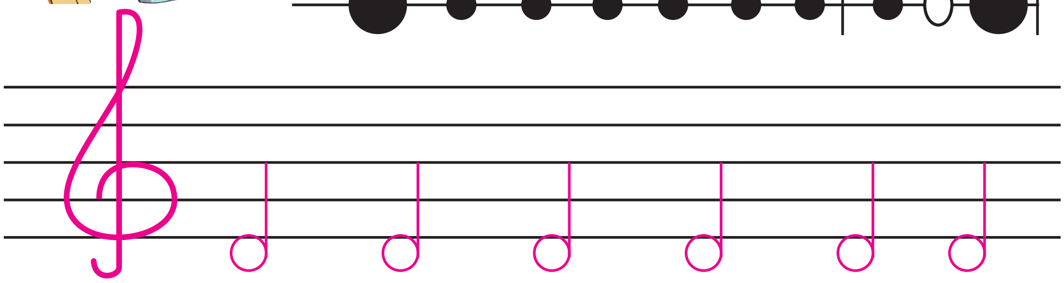

IV ТАРАУ. ҰЛТТЫҚ МУЗЫҚАЛЫҚ АСПАПТАР

1–2-сабақтар

ІШЕКТІ АСПАПТАР

ДУТОР БАЁТИ

Халық күйі
Н. Нархужаев қайта өңдеген

ДУТОР

?! Бақта бұлбұл сайрайды,
Қос құлағын бұрайды.

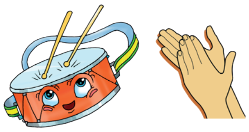

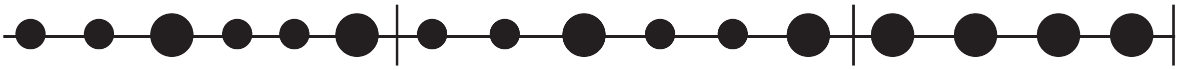

РУБОБ

?! Өзбек халқының ұлттық
Музыкалық аспабы.
Сыйлап баршаға шаттық
Елді етеді разы.

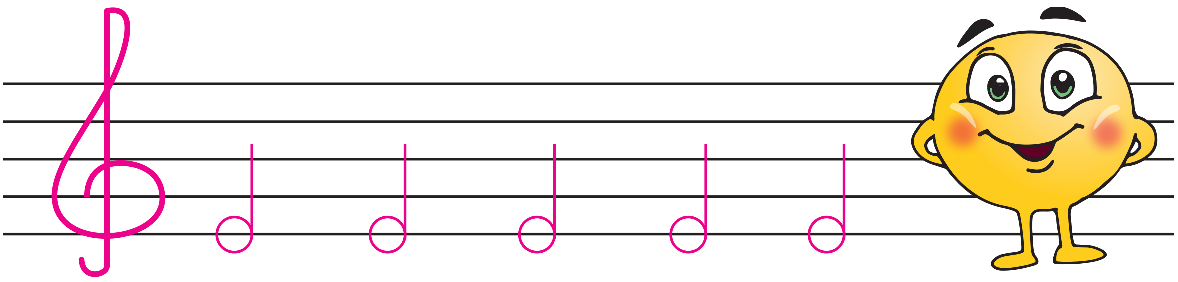

Д. Омонуллаеваның әнімен және П. Муминнің сөзімен жаратылған “BUG‘DOY” әнін өзбек тілінде шырқа.

Ekkan edim,
Ko‘kat bo‘ldi, don bo‘ldi.
Pishgandan so‘ng,
Oppoqqina non bo‘ldi.

Elim boy, elim boy,
Nimaga boy?
Elim boy, elim boy,
Ekar bug‘doy!

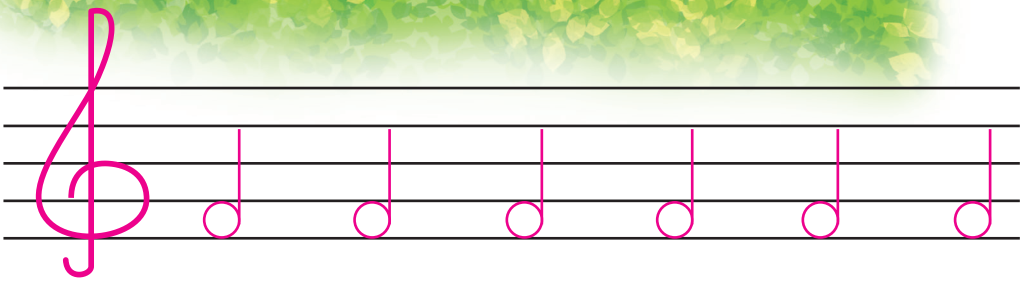

ҮРМЕЛІ АСПАПТАР

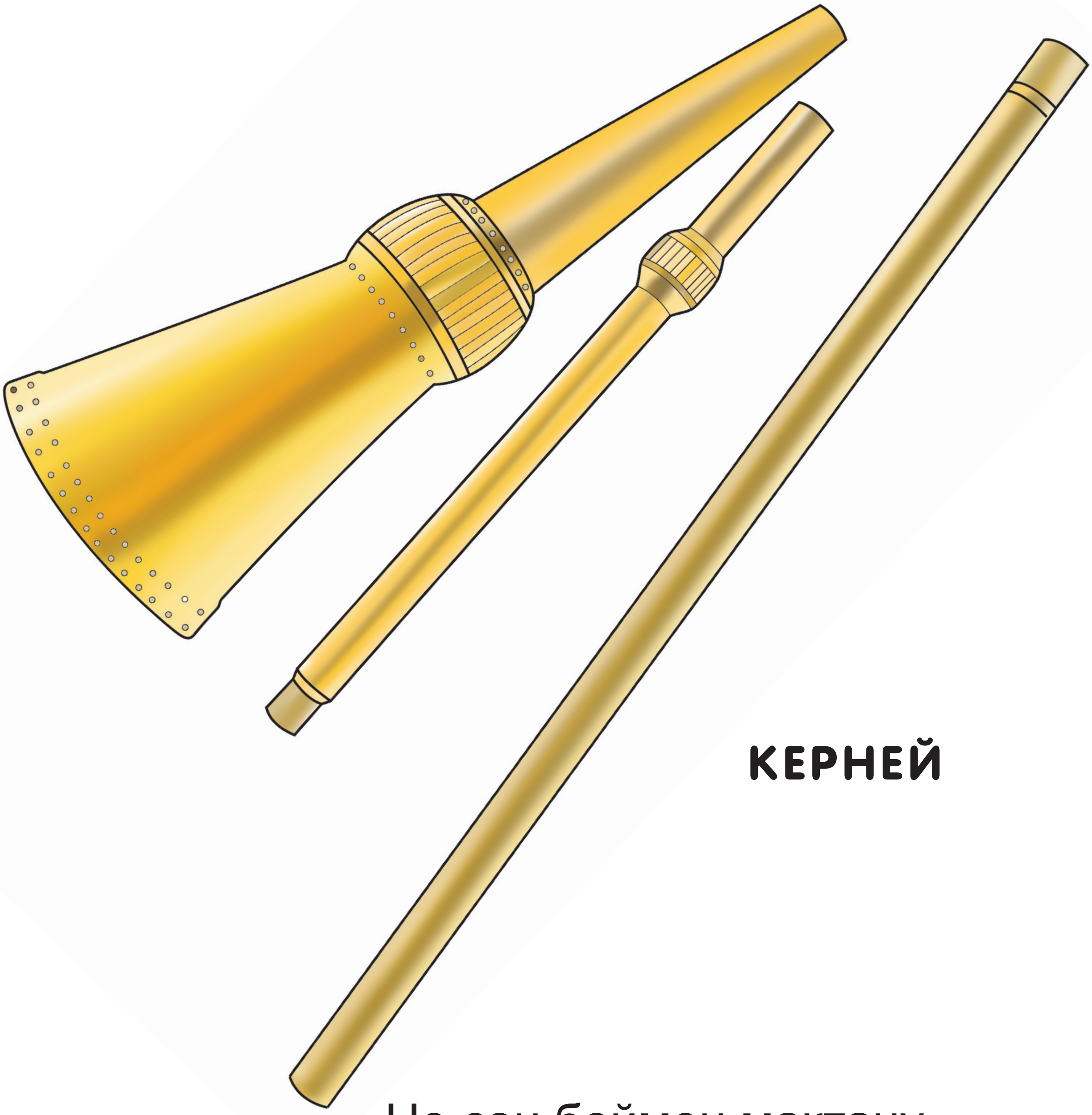

КЕРНЕЙ

?!

Не сән боймен мақтану,
Ғат-ғата-ғу, ғат-ғата-ғу, –
Деген дыбысқа әр кез,
Тіпті оңай қуану!

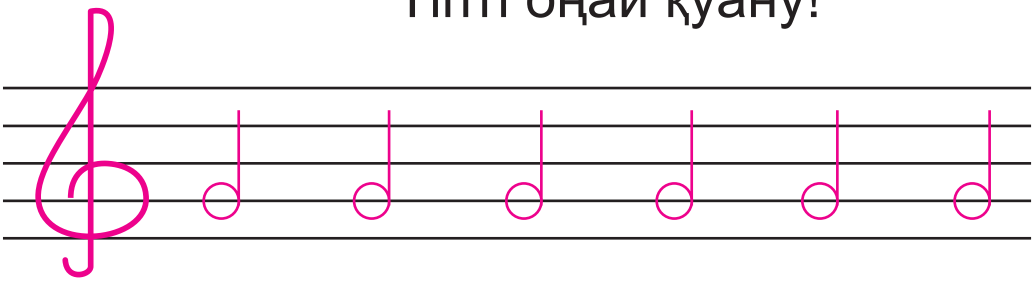

СЫРНАЙ

?! Үрлеп ойнаса мені,
Жеті тесік сөйлейді.
Өзбектің тойларында,
Барша оған билейді.

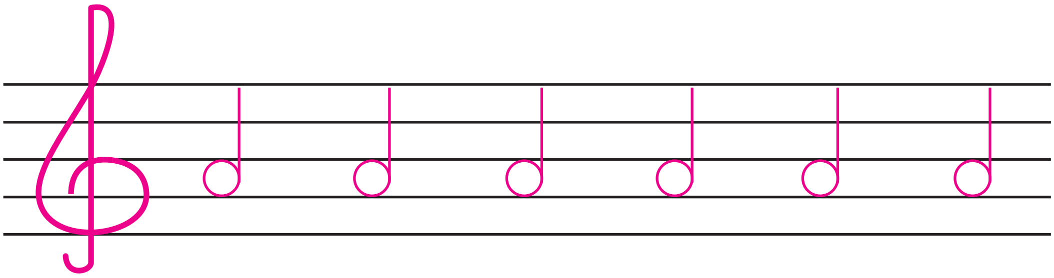

Х. Хасанованың әнімен және Х. Ахмедованың сөзімен жаратылған “SEHRLI DUNYO” әнін өзбек тілінде шырқа.

Dilda orzular, kuylaymiz jo‘shib.
Quvonch, shodlikni kuylarga qo‘shib.
Bolalik guldir bu go‘zal chamanda.
Yashaymiz yayrab, eng baxtli Vatanda.

N a q a r o t:
Kuylar olam sochib ziyo.
Chorlar har dam bu sehrli dunyo.

Porlasa nurlar, ochilar gullar,
Yaxshi tilakka to‘ladi dillar.
Kuyga solamiz, bu zamin, samoni,
Qo‘shiqlar bilan bezab dunyoni.

N a q a r o t.

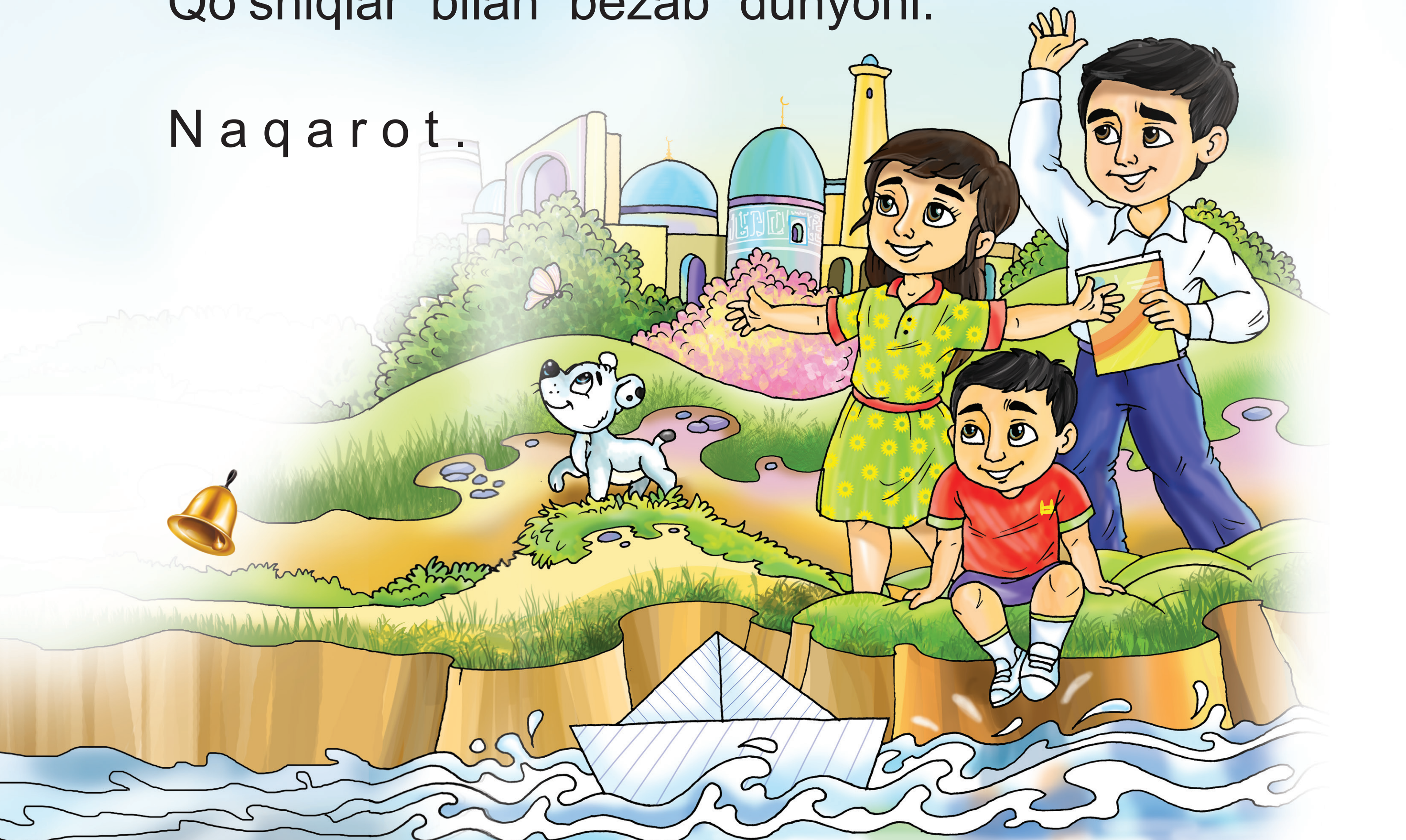

ҰРМАЛЫ-СОҚПАЛЫ АСПАПТАР

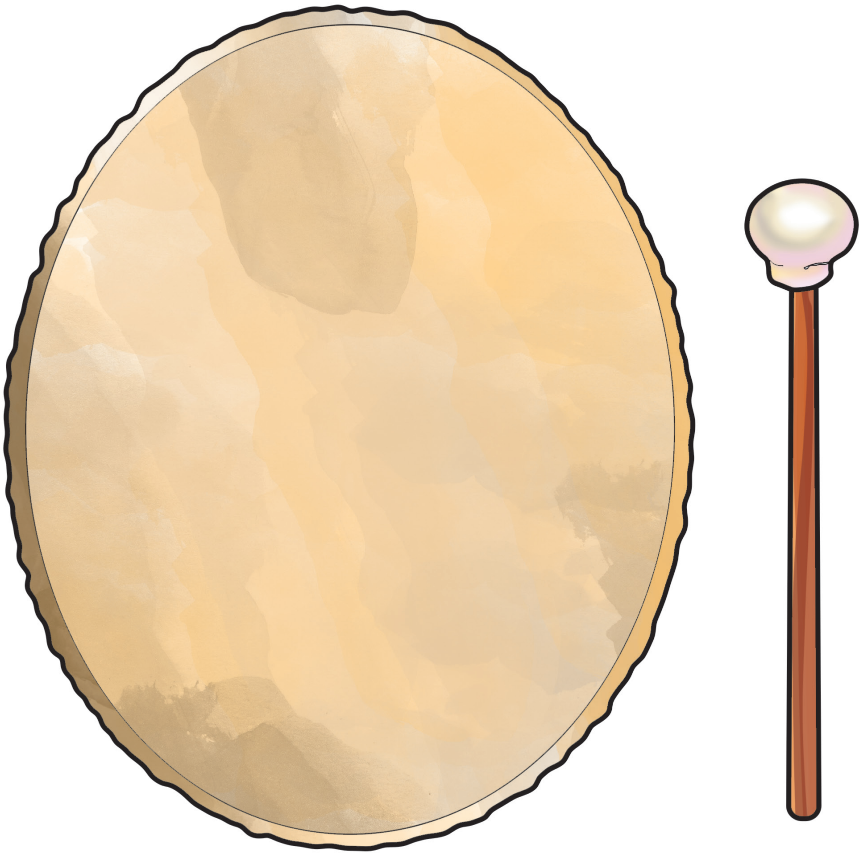

ДАБЫЛ

?! Ел қорғайтын ерлікe
Әуенімен шақырған.
Батылдыққа, елдікке
Әуенімен шақырған.

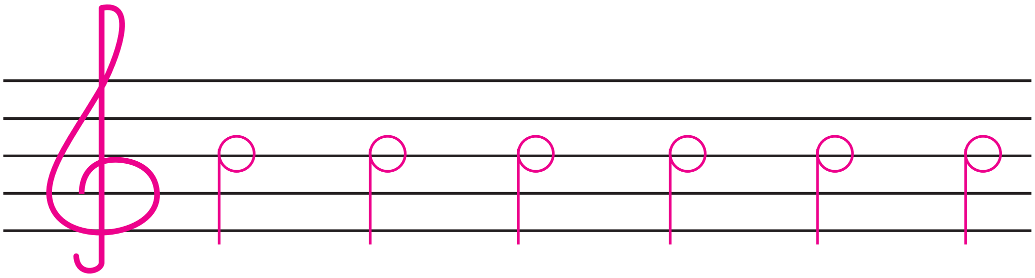

НАҒАРА

?! Төбеде тұрып кілем қақтым,
Шаңы әлемге кетті.

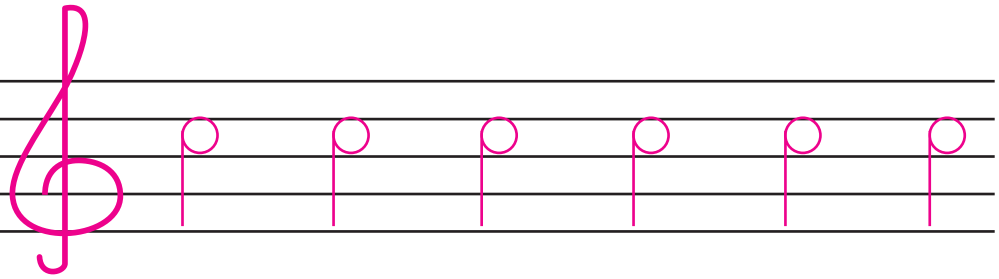

ХОРЕЗМ ЛАЗГИСІ

Өзбек халық күйі
Н. Нархужаев қайта өңдеген

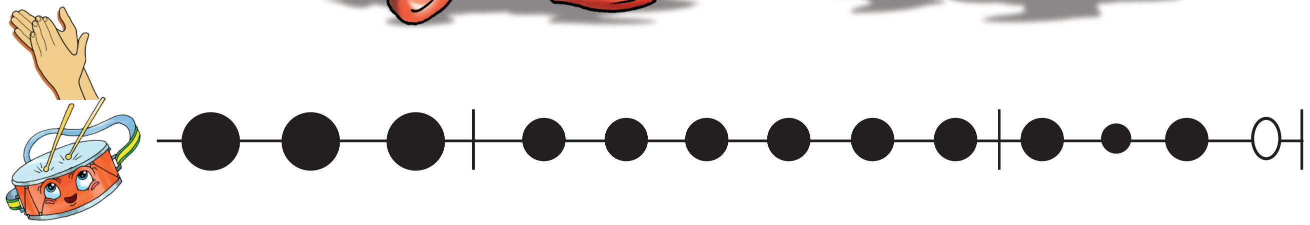

ДОМБЫРАСЫЗ СӘН ҚАЙДА

Сөзін жазған *Х. Талғаров*
Әнін жазған *И. Нүсіпбаев*

Домбырасыз сән қайда,
Домбырасыз ән қайда.
Ән мен күй бар өмірде
От та лаулап жанбай ма!

Елдің жырын жырлаған,
Қайғысын да толғаған.
Домбырасыз ешқашан,
Жүрекке ем қонбаған.

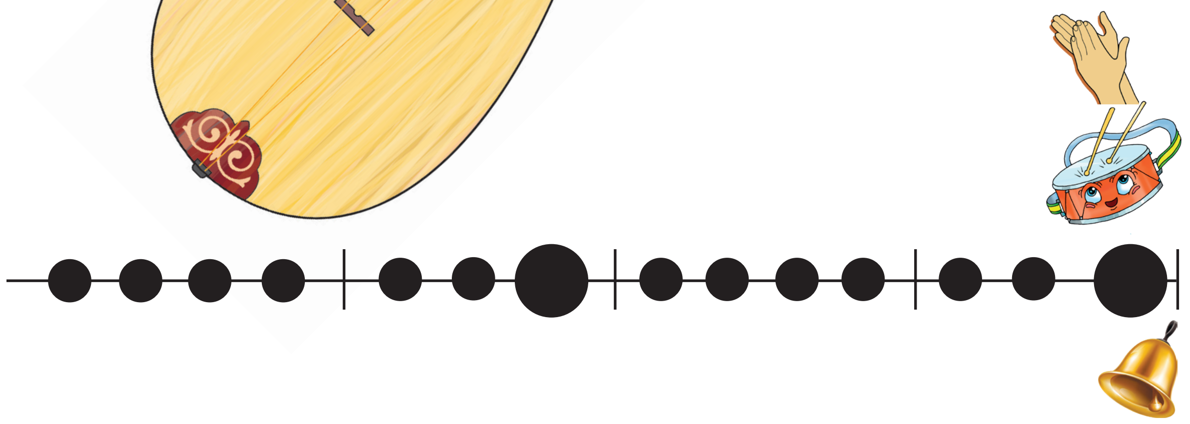

САЗГЕР, АҚЫН,
КҮЙШІ ЖӘНЕ ӘНШІ

Сазгер – музыка жазады.
Ақын – өлең жазады.
Күйші – күй орындайды.
Әнші – ән шырқайды.

ПОЛЬКА

Әнін жазған *М. Глинка*

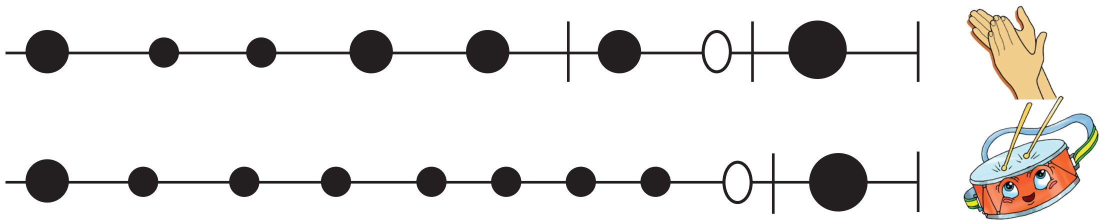

КӨБЕЛЕК

Сөзін жазған *Ж. Смақов*
Әнін жазған *М. Әубәкіров*

Ақ қанатты көбелек,
Көк қанатты көбелек,
Қызыл қанат көбелек,
Бақшамызға келе кет.

Қ а й ы р м а с ы:
Көбелек-ау, көбелек,
Бақшамызға келе кет.

Ақ гүлдер де, көк гүлдер,
Бақшамызда көп гүлдер.
Көбелек-ау, көбелек,
Қонбай қайда кеттіңдер?

Қ а й ы р м а с ы.

ПЫСЫҚТАУҒА АРНАЛҒАН ТАПСЫРМАЛАР

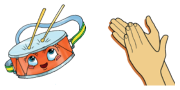

“ЧИТТИГУЛ”

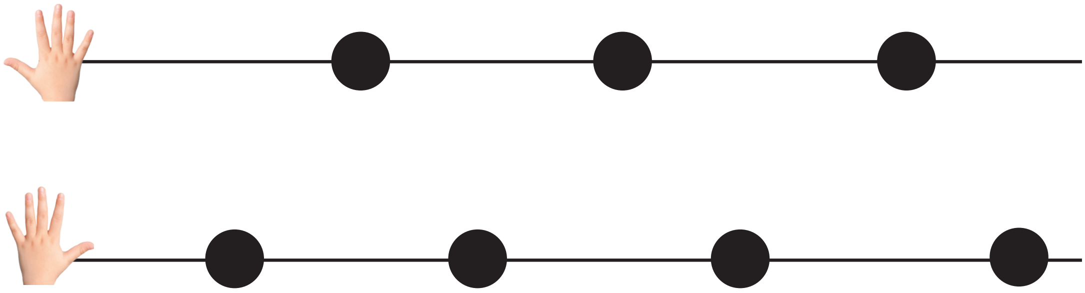

“ДИЛХИРОЖ”

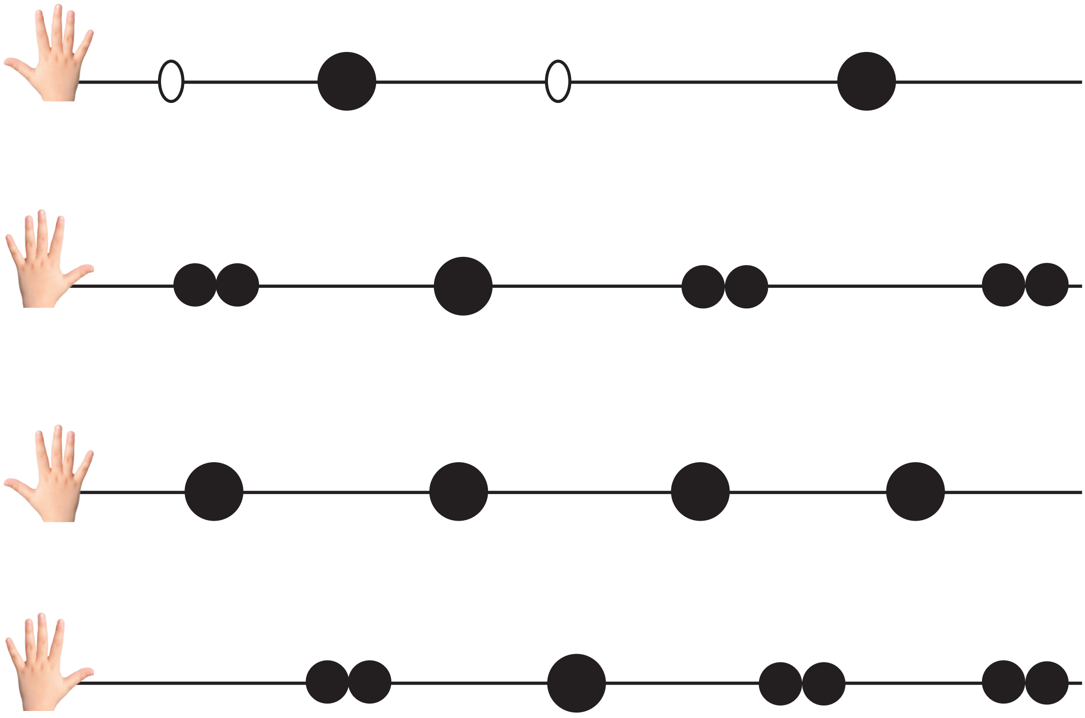

“ДОМБЫРАСЫЗ СӘН ҚАЙДА”

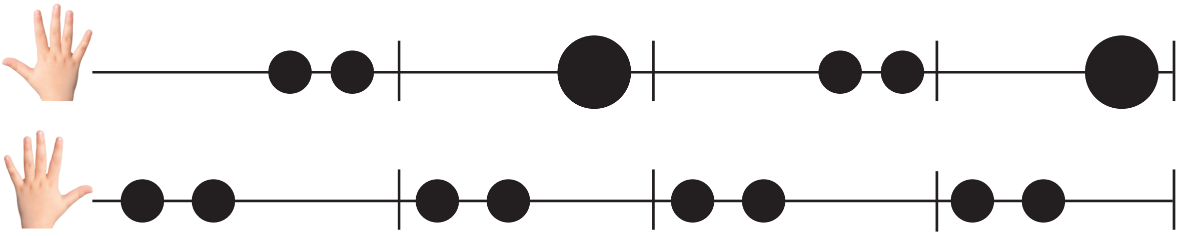

ӨЗІҢ ТАП!

ДО нотасын тап.

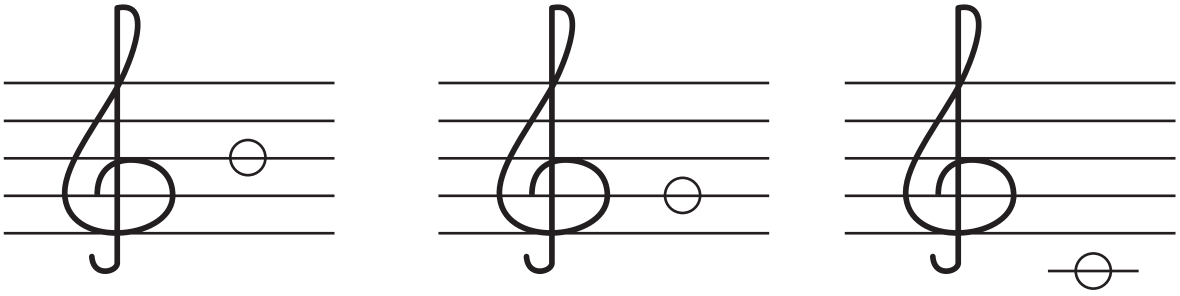

МИ нотасын тап.

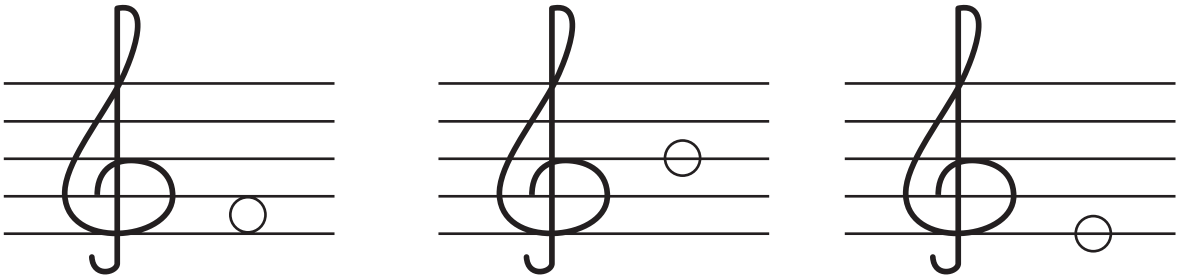

РЕ нотасын тап.

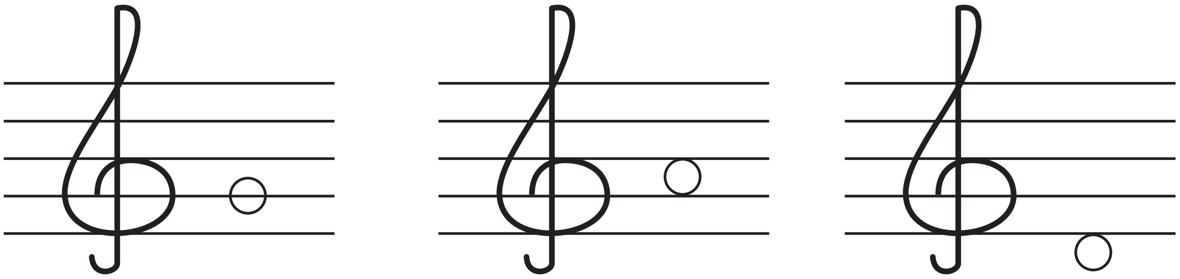

Ля нотасын тап.

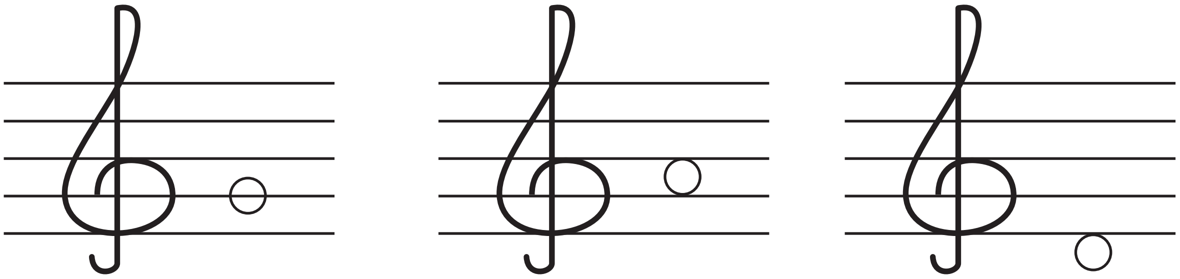

ЖЕМІСТІ ТЕҢ БӨЛІКТЕРГЕ БӨЛ

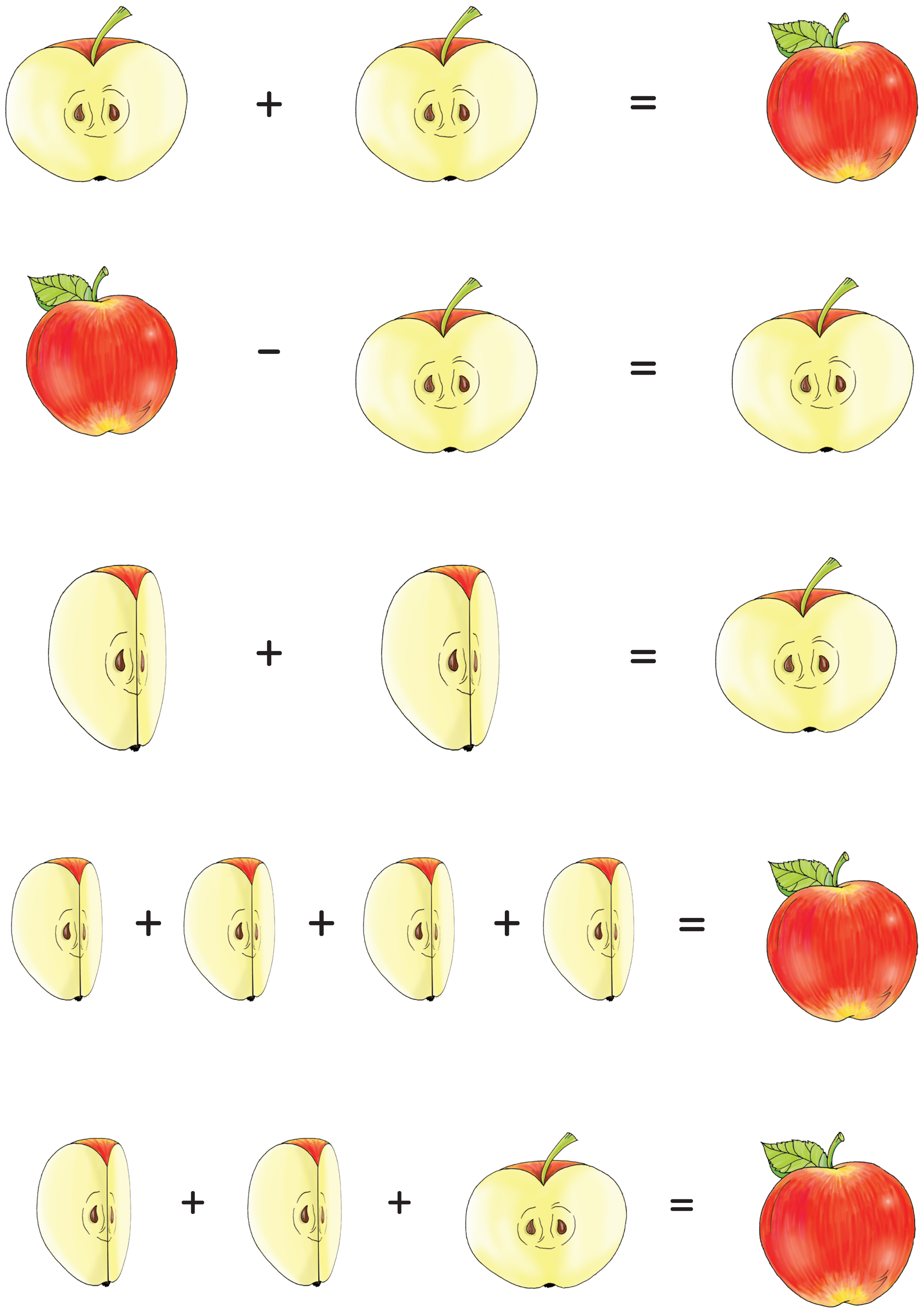

“Полька” күйінің ритмін орында.

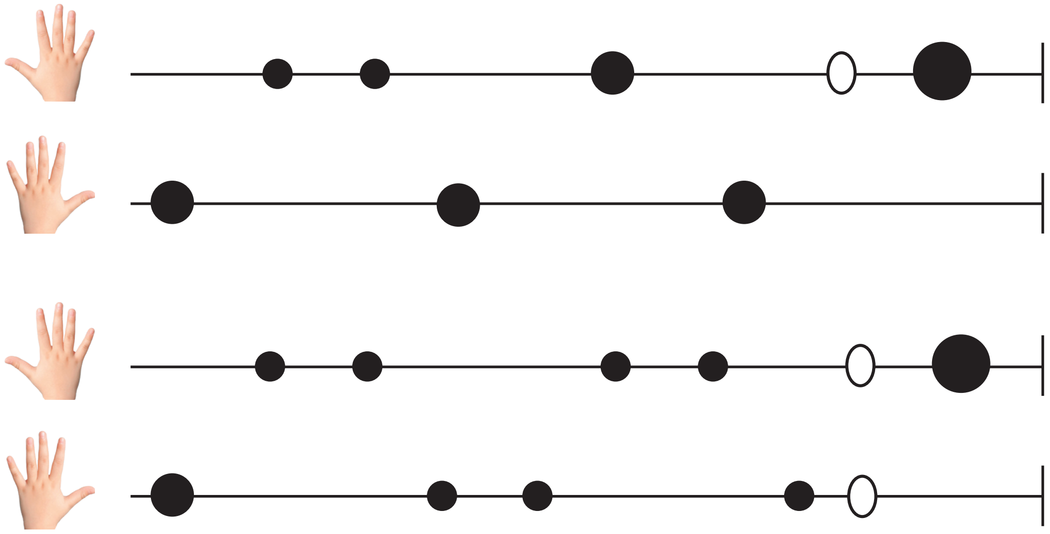

Дұрыс жазылған соль кілтін тап.

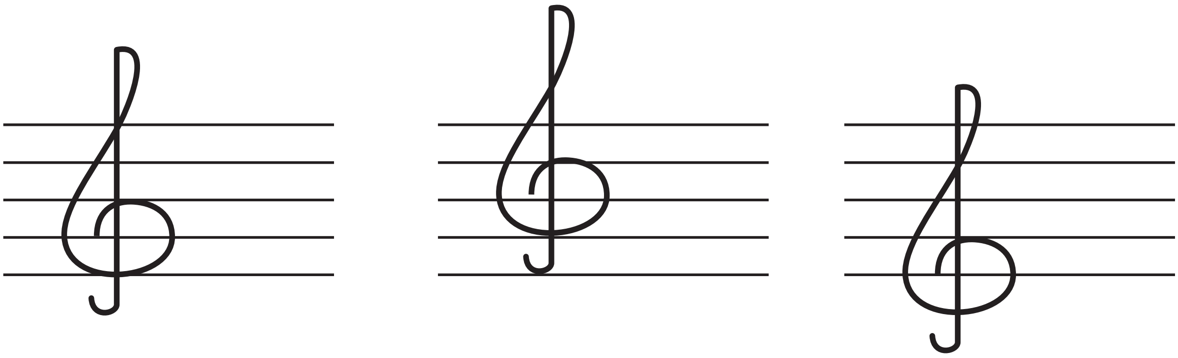

ДО нотасын тап.

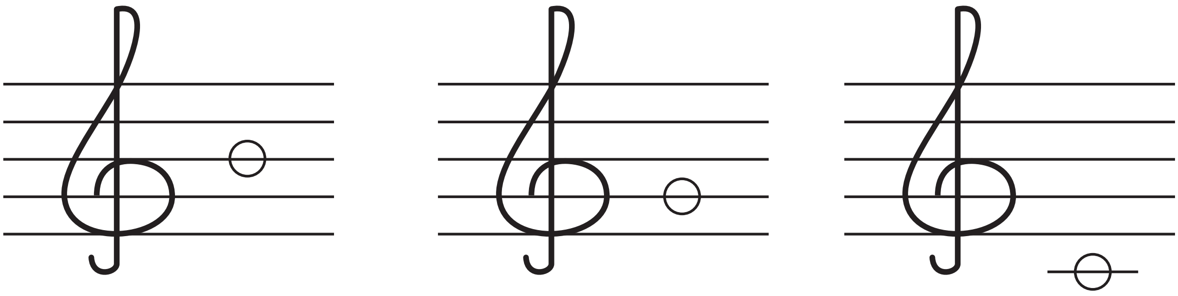

МАЗМҰНЫ

І ТАРАУ. БІЗ ҰНАТҚАН КҮЙЛЕР МЕН ӘНДЕР

Ән айту ережелері..4
"Өзбекстан Республикасының мемлекеттік әнұраны"
Сөзін жазған *А. Орипов,* әнін жазған *М. Бурхонов* 5

Дыбыстар. Шулы және музыкалық дыбыстар 6
"Әндіжан полькасы". *Халық күйі* 9
"Отаным". Сөзін жазған *А. Қалманбетов,* әнін жазған *К. Қуатбаев* 10

Нота жолы туралы түсінік 12
"Әңгелек".
Сөзін жазған *М. Қуанышбеков,* әнін жазған *М. Әубәкіров* 12
"Айжан қыз". *Халық күйі* 13

Біз ұнатқан күйлер..14
"Дилхирож". *Өзбек халық күйі* 14
"Күз". Сөзін жазған *И. Сапарбаев,* әнін жазған *Н. Нархужаев* 15

Біз ұнатқан әндер..16
"Олмача анор". *Өзбек халық күйі* 16
"Апорт деген тәтті алма".
Сөзін жазған *Н. Әлімқұлов,* әнін жазған *Д. Ботбаев* 17

Музыкалық ойындар...18
"Oq terakmi, ko'k terak?".
Сөзін жазған *Х. Қаюмов,* әнін жазған *А. Мансуров*............................18
"Қоян". Сөзін жазған *Т. Бердияров,* әнін жазған *Н. Нархужаев*..........19

ІІ ТАРАУ. МУЗЫКА ӘЛЕМІНЕ САЯХАТ

Скрипканың кілті 20
"Жүру маршы". Әнін жазған *Ф. Назаров*..22
"Доп". Сөзін жазған *Ә. Асылбеков,* әнін жазған *Н. Нархужаев* 23

Ноталардың аталуы 24
"Zina". Сөзін жазған *П. Мумин,* әнін жазған *Д. Омонуллаева* 24
"Salom bergan bolalar".
Сөзін жазған *П. Мумин,* әнін жазған *Н. Нархужаев* 26

До, ре ноталары 28
"До-ре-ми". Сөзі мен әнін жазған *Ө. Байділдаев* 29
"Әліппе". Сөзін жазған *Ж. Нәжімеденов,* әнін жазған *Б. Ғизатов* 30

Ми нотасы 32
"Қари наво". *Өзбек халық күйі* 32
"Аяз ата".
Сөзін жазған *Ш. Мұхамеджанов,* әнін жазған *С. Мұхамеджанов* 33
Пысықтауға арналған тапсырмалар 34

III ТАРАУ. "МУЗЫКА САУАТТЫЛЫҒЫНА САЯХАТ"

Фа, соль нотасы 36
"Норим-норим". *Өзбек халық күйі* 37
"Birinchi qor". Сөзін жазған *Р. Толиб,* әнін жазған *Н. Нархужаев* 38

Ля, си нотасы 39
"Jo'jalar". Сөзін жазған *П. Мумин,* әнін жазған *Д. Омонуллаева* 40
"Lavlagi". Сөзін жазған *П. Мумин,* әнін жазған *Д. Омонуллаева* 41

Ноталардың аталуы және олардың тізбегі 42
"Chittigul". *Балалар халық ойын-әні* 44
"Diloromning qo'shig'i".
Сөзін жазған *П. Мумин,* әнін жазған *Д. Омонуллаева* 45

Сызықтардың үстіне және арасына орналасқан ноталар 46
"Дулонча". *Өзбек халық күйі* 47
"Nevaralar qo'shig'i".
Сөзін жазған *С. Барноев,* әнін жазған *Н. Нархужаев* 48

Жарты нота 49
"Неаполитанша ән". Әнін жазған *П. Чайковский* 51

IV ТАРАУ. ҰЛТТЫҚ МУЗЫКАЛЫҚ АСПАПТАР

Ішекті аспаптар 52
"Дутор баёти". *Өзбек халық күйі* 52
"Bug'doy". Сөзін жазған *П. Мумин,* әнін жазған *Д. Омонуллаева* 54

Үрмелі аспаптар 55
"Sehrli dunyo".
Сөзін жазған *Х. Ахмедова,* әнін жазған *Х. Хасанова* 57

Ұрмалы-соқпалы аспаптар 58
“Хорезм лазгисі”. *Өзбек халық күйі* 60
“Домбырасыз сән қайда”.
Сөзін жазған *Х. Талғаров,* әнін жазған *И. Нүсіпбаев* 61

Сазгер, ақын, күйші және әнші 62
“Полька”. Әнін жазған *М. Глинка* 63
“Көбелек”. Сөзін жазған *Ж. Смақов,* әнін жазған *М. Әубәкіров* 64
Пысықтауға арналған тапсырмалар 65

Музыка 1-сынып [Мәтін]: оқулық / Н.Норхужаев [тағы басқа.]. – Ташкент: Республикалық білім орталығы, 2021. – 72 б.

ISBN 978-9943-7115-0-1

УДК 78(075)
КБК 74.268.53
85.3я7

O‘quv nashri

Nadim Norxo‘jayev, Gulnora Ganiyeva

MUSIQA

Umumiy o‘rta ta’lim maktablarining
1-sinfi uchun darslik
(Qozoq tilida)

Суретші *Умид Сулаймонов*
Аудармашы *Тұрсынәлі Ахметов*
Редактор *Айдын Тәжібаева*
Көркемдеуші редактор *Сарвар Фармонов*
Техникалық редактор *Акмал Сулаймонов*
Корректор *Айдын Тәжібаева*
Дизайнер *Дилмурод Мулла-Ахунов*
Беттеуші *Алимардон Ақилов*

Басуға 01.07.2021-жылы рұқсат етілді. Пішімі 60x84 1/8.
Ариал гарнитурасы. Кеглі 18 шпонды. Офсеттік тәсілмен басылды.
Шартты баспа табағы 8,37. Есептік баспа табағы 7,13.
Таралымы 6 690 нұсқа. Тапсырыс № ___.

“Kolorpak” ЖШҚ-ның баспаханасында басылды.
Ташкент қаласы, Юнусабад ауданы, Янгишахар көшесі, 1-А.

COLORPACK